

SUOMEN LÄHETYSSEURAN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2019

Suomen Lähetykseuran toimintakertomus ja tilinpäätös 2019

Hallitus 4.6.2020

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

Sisältö

1	Suomen Lähetykseuran toimintavuosi 2019	4
2	Suomen Lähetykseuran ulkomaantyö (strategiakausi 2017–2022)	6
	Kirkollinen työ	8
	Kehitysyhteistyö	10
	Rauhantyö.....	11
	Vaikuttamistyö.....	12
	Muu ulkomaantyö	13
	Kumppanuudet ja verkostot	14
3	Ulkomaantyön keskeiset tulokset (sisältää esimerkit)	16
4	Kotimainen toiminta	32
5	Hallinto	40
6	Henkilöstö	42
7	Kehittämistoiminta ja tukipalvelut	44
8	Talous	46
9	Toiminnan arviointi	48

LIITE 1 Ulkomaisen työn toteutus 2019	50
LIITE 2 Yhteistyökumppanit 2019	51
TILINPÄÄTÖS 2019	55
Tase 31.12.2019	56
Tuloslaskelma	58
Liitetiedot 2019	59
Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa	68
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	70
Tilintarkastuskertomus	71

1 Suomen Lähetysseuran vuosi 2019

Johdanto

Globaalit hengelliset ja aatteelliset trendit näkyvät Lähetysseuran toimintaympäristössä ja työssä vuonna 2019. Uskontojen merkitys maailmassa kasvaa edelleen – ja myös liberalismi ja konservatismi vahvistuivat niin Suomessa kuin maailmalla. Tämä näkyy paitsi keskustelukulttuurin polarisoitumisena myös kirkkojen sisäisten jännitteiden kasvamisena. Ilouutinen on, että kristittyjen määrä kasvoi edelleen ja kaikkiaan kristittyjä on maailmassa nyt yli 2,5 miljardia, joista suurin osa on Afrikassa. Lähetysseuran kumppanikirkko etiopialainen Mekane Yesus on maailman suurin luterilainen kirkko, jossa on yli 9,3 miljoonaa jäsentä.

Myös Lähetysseuran työn painopistealueella Aasiassa kristittyjen määrä kasvaa voimakkaasti. Jäsenmääriltään pienet kirkot kasvavat uskosta todistamisessa ja lähimmäisenrakkauten toteuttamisessa, ja pienilläkin kirkoilla voi olla suuri vaikutus alueen yhteiskuntaan. Tästä esimerkkinä on Pakistanin kirkko, joka on oppinut kertomaan uskostaan ja toteuttamaan sitä ympäröivän yhteiskunnan puristuksessa. Vaikka kristittyjen suhteellinen osuus maassa ei kasva, heidän uskosta todistamisellaan on yhteiskunnallista merkitystä, esimerkiksi koulutuksen ja terveydenhuollon aloilla.

Vuonna 2019 Lähetysseura jatkoi työtään noin 30 maassa ympäri maailmaa: kertoi Jumalan rakkaudesta, puolusti syrjittyjen ihmisoikeuksia, muutti maailmaa oikeudenmukaisemmaksi ja rakensi rauhaa. Kaikkiaan

Lähetysseuran työstä hyötyi yli 3 miljoonaa ihmistä – ja jos lukuun lasketaan mukaan kristillisen SAT-7 -kanavan yleisö, luku nousee 33 miljoonaan.

Vuosi 2019 oli Lähetysseuran historiassa erityisen merkityksellinen, koska Lähetysseura täytti 160 vuotta. Juhlavuotta vietettiin työn merkeissä kertomalla tarinoita toivosta ja uskon voimasta. Lähetysseuran viestintäkanavilla julkaistiin 160 toivon tarinaa, joilla kerrottiin työstä ja sen tuloksista. Tammi-kuussa pidettiin Agricolan kirkon kryptassa Helsingissä teologinen symposium, jonka teemana oli Globaalin kirkon tulevaisuus ja teologia. Juhlavuoden päätapahtuma oli Lähetysjuhlat, jotka järjestettiin yhteistyössä Kirkkopäivien kanssa Jyväskylässä touku-kuussa ja jonne oli kutsuttu poikkeuksellisen suuri joukko Lähetysseuran kumppanien edustajia ulkomailta. Juhlavuoden lopussa ilmestyi maailman kirkkojen tilannetta ja lähetystyötä monesta näkökulmasta luotaava kirja Mitä kirkolle kuuluu?

Toimintavuoden aikana Lähetysseura kehitti yhteistyötään ulkomaisten yhteistyökumppaniensa kanssa ja toukokuussa järjestettiin yhteistyökirkkojen ja -järjestöjen edustajille kumppanuuskonsultaatio, jonka tavoitteena on kehittää Lähetysseuran työtä tuloksellisemmaksi ja toimivammaksi. Ulkomaisia osallistujia oli yli kahdestakymmenestä maasta.

Toukokuussa Lähetysseura sai uuden puheenjohtajan, Helsingin piispan Teemu Laajasalon, ja hallitukseen valittiin myös kolme muuta uutta jäsentä: Sari Anetjärvi, Jussi Pe-raaho ja Sakari Vanhanen.

Kohokohtia vuodelta 2019

- Lähetysseura allekirjoitti ensimmäisen rahoitus sopimuksensa EU:n kanssa. Kyseessä on hanke, jolla tuetaan velkaorjuudesta vapautettujen, naisten ja vammaisten ihmisten oikeuksien edistämistä Nepalissa.
- Kattojärjestö Vammaiskumppanuus myönsi Lähetysseuralle arvostetun Vammaiset ja kehitys -palkinnon vammaisten henkilöiden oikeuksien edistämisestä kaikessa työssään.
- Kauneimmat Joululaulut -kampanja keräsi historiansa parhaan tuloksen: 1 165 000 euroa. Kauneimpien Joululaulujen tuotto käytetään heikoimmassa asemassa olevien lasten hyväksi kehitysmaissa.
- Ympäristöpankki lanseerattiin vanhan tutun Lasten Pankin rinnalle, ja Lähetysseura avasi mahdollisuuden kompensoida matkustuksesta aiheutuvia ilmastopäästöjä kompensaa torahaston kautta.
- Lähetysseura kehitti uuden mallin seurakuntapappien tutustumiselle lähetystyöhön, kun Helsingin seurakuntayhtymän kanssa toteutettiin Felm Exchange -pilotihanke: Sen kautta papit pääsivät kuukauden mittaiselle työskentelyjaksolle Jerusalemiin, tutustuivat Lähetysseuran työhön alueella, osallistuivat toimintakeskuksen hartauselämän toteuttamiseen ja kumppanien työhön.
- Jyväskylän Kirkkopäivät ja Lähetysjuhlat -tapahtumaan osallistui 10 000 kävijää ja tuhansia radiointien ja verkkolähetysten kuuntelijoita ja katsojia.
- Vuoden taide-elämys oli kauppakeskus Triplassa Töölön seurakunnan kanssa järjestetty suuri Kauneimmat Joululaulut -tapahtuma, joka keräsi noin 3 000 osallistujaa ja sai runsaasti näkyvyyttä mediassa.
- Lähetysseuran näkyvyys verkossa, somessa ja perinteisessä mediassa kasvoi selvästi. Lähetysseuran verkkosivujen kävijämäärät kasvoivat lähes 40 prosenttia edellisvuodesta ja Kauneimmat Joululaulut -sivusto lähes kaksinkertaisti verkkokävijämääränsä 226 581 käyntiin.
- Lähetysseuralle perustettiin kansainvälinen neuvottelukunta, jolla vahvistetaan ulkomaisten yhteistyökumppanien osallisuutta ja lisätään heidän vaikuttamismahdollisuuksiaan Lähetysseuran työn suunnittelussa ja seurannassa.

2 Suomen Lähetykseuran ulkomaantyyö

NELJÄ TOIVON TEEMAA JA ULKOMAISEN TYÖN TAVOITTEET:

Ulkomaantyyön tavoite 1:

Kristillisen sanoman ulkopuolella olevat ovat kohdanneet Jumalan rajoja ylittävän rakkauden.

Ulkomaantyyön tavoite 2:

Seurakunta toimii avoimena yhteisönä ja ylittää rajoja osana maailmanlaajuisia kirkkoa.

Toivon teema 1:

Todistamme Jumalan rajoja ylittävästä rakkaudesta. Kumppaneidemme kanssa ylitämme rohkeasti maantieteellisiä, kulttuurisia ja sosiaalisia rajoja todistaaksemme Jumalan rakkaudesta sanoin ja teoin.

Ulkomaantyyön tavoite 3:

Sukupuolen vuoksi syrjityt naiset ja tytöt tunnistavat uusia mahdollisuuksia ja hyödyntävät niitä.

Ulkomaantyyön tavoite 4:

Vammaiset henkilöt elävät omaehtoisesti esteettömämmässä ympäristössä osana yhteiskuntaa.

Ulkomaantyyön tavoite 5:

Vähemmistöt toteuttavat omaa kulttuuriensa ja elämäntapaansa vuorovaikutuksessa ja osana ympäröivää yhteiskuntaa.

Ulkomaantyyön tavoite 6:

Riistetyt ja hyväksikäytetyt toipuvat ja päättävät omasta elämästään osana yhteiskuntaa.

Ulkomaantyyön tavoite 7:

Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret oppivat elämäntaitoja ja vastuullisen aikuisuuden perusteita.

Toivon teema 2:

Puolustamme syrjittyjen ihmisarvoa ja -oikeuksia. Kumppaneidemme kanssa teemme työtä syrjittyjen ryhmien aseman ja ihmisoikeuksien vahvistamiseksi.

VISIO – Sanoma Jumalan rakkaudesta toteutuu kaikkialla maailmassa ilona, rauhana ja oikeudenmukaisuutena.

Vuosi 2019 oli strategiakauden 2017–2022 kolmas vuosi. Ulkomaantyössä strategiaa toteutettiin neljän ohjelman kautta. Lähetysseuran menoista 76 prosenttia käytettiin työhön lähes 30 maassa ympäri maailmaa.

Ulkomaantyön tavoite 8:

Poliittiset päättäjät ja talousvaikuttajat tiedostavat ihmisoikeuksien toteutumisen esteitä ja toimivat niiden poistamiseksi.

Ulkomaantyön tavoite 9:

Kansalaisyhteiskunnan johtajat puolustavat aktiivisesti syrjittyjen oikeuksia.

Ulkomaantyön tavoite 10:

Kumppanikirkot ja -järjestöt toimivat ammattitaitoisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti.

Toivon teema 3:

Muutamme maailmaa oikeudenmukaisemmaksi. Kumppaneidemme kanssa kamppailemme taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta.

Ulkomaantyön tavoite 11:

Konfliktin osapuolet vahvistavat keskinäistä luottamusta ja työskentelevät yhteisten ratkaisujen löytämiseksi.

Ulkomaantyön tavoite 12:

Rauhanrakentajat osallistavat konfliktin ratkaisun kannalta olennaisia ryhmiä, erityisesti naisia, rauhantyöhön.

Toivon teema 4:

Rakennamme rauhan ja sovinnon edellytyksiä. Kumppaneidemme kanssa edistämme rauhaa ja sovintoa paikallisissa yhteisöissä ja yhteiskunnissa.

Kirkollinen työ

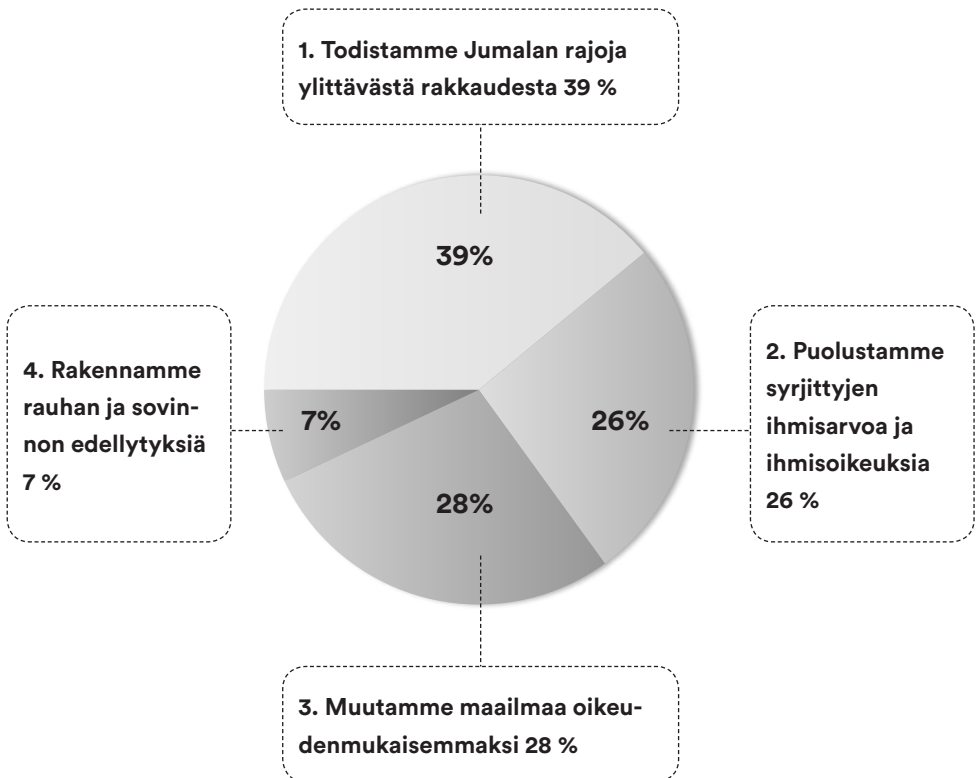
Suomen Lähetykseura osallistuu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kansainvälisenä toimijana Jumalan lähetykseen maailmassa julistamalla evankeliumia niiden keskuudessa, jotka eivät ole kristittyjä, ja toteuttamalla lähimmäisenrakkautta.

Lähetykseuran erityinen kutsumus Jumalan lähetyksessä suuntautuu ihmisiin ja ihmisryhmiin, jotka ovat kristillisen todistuksen ulko-

puolella. Todistuksemme toteutuu niiden ihmisten ja ryhmien kanssa, jotka yhteiskunnat, yhteisöt ja uskonnolliset järjestelmät ovat syrjäyttäneet.

Vuonna 2019 kirkolliseen työhön käytettiin yhteensä 9,319 miljoonaa euroa.

Kirkollisen työn ohjelmaa toteutettiin strategian neljän toivon teeman alla.

Toivon teema 1: Todistamme Jumalan rajoja ylittävästä rakkaudesta.

Kumppaneidemme kanssa ylitämme rohkeasti maantieteellisiä, kulttuurisia ja sosiaalisia rajoja todistaaksemme Jumalan rakkaudesta saanoin ja teoin.

Kirkollisen työn ohjelman resursseista 39 prosenttia käytettiin tämän teeman toteuttamiseen. Työn keskiössä olivat raamatunkäännös- ja kirjallisuustyö, teologinen koulutus, kirkkojen rakentaminen, kristillinen radiotyö ja kirkon lapsityö. Työn maantieteellinen painopiste oli Aasiassa. Yksittäisissä maissa teema oli vahvimmin edustettuna Angolan, Tansanian, Kiinan, Papua-Uuden-Guinean ja Thaimaan työssä.

Toivon teema 2: Puolustamme syrjittyjen ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia.

Kumppaneidemme kanssa teemme työtä syrjittyjen ryhmien aseman ja ihmisoikeuksien vahvistamiseksi.

Kirkollisen työn ohjelman resursseista 26 prosenttia kohdistui syrjittyjen ryhmien oikeuksia ja ihmisarvoa vahvistavaan työhön. Suurin hyödynsaajaryhmä olivat lapset ja nuoret. Merkittävä osa toiminnasta tapahtui Nepalissa, Etiopiassa, Israelissa ja Taiwanissa.

Sukupuolten välistä oikeudenmukaisuutta vahvistavan työn osuus nousi suhteessa aikaisempiin vuosiin. Tietoisuus naisten ja tyttöjen oikeuksista on koulutuksen myötä lisääntynyt niin kirkkojen työntekijöiden kuin seurakuntalaisten sekä hankkeisiin osallistuvien parissa.

Toivon teema 3: Muutamme maailmaa oikeudenmukaisemmaksi.

Kumppaneidemme kanssa kamppailemme taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta.

Kirkollisen työn ohjelma kohdisti 28 prosenttia resursseista tämän teeman alaisiin ulkomaantyön tavoitteisiin. Merkittävimpanä painopisteenä kumppanien hallinnon kehittäminen, kuten hanke- ja taloushallinnon vahvistaminen sekä temaattinen koulutus. Lisäksi Lähetysseura tuki 16 opiskelijaa stipendiaatti-ohjelmansa kautta. Merkittävä osa tämän teeman sisältävästä tuesta kohdistui Angolaan, Botswanaan, Senegaliin, Thaimaahan sekä monenkeskisiin yhteistyöverkostoihin.

Toivon teema 4: Rakennamme rauhan ja sovinnon edellytyksiä.

Kumppaneidemme kanssa edistämme rauhaa ja sovintoa paikallisissa yhteisöissä ja yhteiskunnissa.

Kirkollisen työn ohjelman kokonaisresurssoinnista 7 prosenttia kohdistui rauhaa ja sovintoa vahvistaviin tavoitteisiin. Maantieteellisesti rauhan ja sovinnon työtä toteutettiin Israelissa, Palestiinalaisalueilla, Omanissa ja monenkeskisen yhteistyön kautta.

Kirkollisen työn ohjelmassa painotettiin seuraavia tavoitteita:

- 1. Kristillisen sanoman ulkopuolella olevat ovat kohdanneet Jumalan rajoja ylittävän rakkauden.** Vuoden 2019 aikana vahvistettiin teologista koulutusta, hyvän sanoman jakamista sekä raamatunkäännöstyötä ja kristillisen materiaalin tuottamista lähes jokaisessa Lähetysseuran toimintamaassa.
- 2. Seurakunta toimii avoimena yhteisönä ja ylittää rajoja osana maailmanlaajuisia kirkkoa.** Yhteistyökirkkojen avoimuutta ja eri ryhmien osallistumismahdollisuuksia lisättiin järjestämällä koulutuksia. Johtajuuskoulutusten avulla kirkkojen johtajien kapasiteetti johtaa avoimempia yhteisöjä vahvistui.

Koulutusten tuloksena kirkkojen ja seurakuntien vähemmistöjä sekä vammaisia ihmisiä osallistavat toimintatavat ovat vahvistuneet. Yhä useammat ihmiset ovat päässeet mukaan toimintaan, josta heidät aiemmin suljettiin pois.

3. Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret oppivat elämäntaitoja ja vastuullisen aikuisuuden perusteita. Lähetyksen laajan perusopetustoiminnan kautta yhä useammat lapset ja nuoret saivat laadukasta koulutusta. Lastensuojelun työtettä kehitettiin yhteisöllisemmäksi ja lasten tietoisuus oikeuksistaan kasvoi. Työstä merkittävä osa tehdään Lasten Pankin kummirahoituksella.

4. Kumppanikirkot ja -järjestöt toimivat ammattitaitoisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti. Kumppaneille järjestettiin hanke- ja taloushallinnon koulutusta sekä koulutusta kirkollisen ohjelman teemoista, ja heitä tuettiin opittujen taitojen soveltamisessa osana käytännön työtä.

Kumppanien toiminnallinen kapasiteetti eli toimeenpanokyky jatkoi vahvistumistaan. Kirkollisen työn hankkeista 83 prosentin arvioitiin toteuttavan hankehallinnon tavoitteita vähintään hyvällä tasolla. Taloushallinnon vahvistumisen osalta 81 prosenttia hankkeista oli hyvällä tasolla ja henkilöresurssien kapasiteetti oli vahvalla tasolla liki kaikissa hankkeissa. Hankkeiden temaattinen ja teologinen osaaminen on ollut erityisen vahva aikaisempina ohjelmakauden vuosina ja jatkui edelleen vahvana vuoden 2019 arvioissa. Toimeenpanokyky oli heikko 19 prosentissa hankkeista. Selittäviä tekijöitä ovat kirkkojen työntekijävaihdokset sekä toimeenpanevien organisaatioiden heikompi lähtötila. Noin viidesosa kumppaneista on kehityksessä olevia organi-

saatioita, minkä vuoksi tarvitaan jatkuvaa koulutusta. Lähetysseura haluaa kuitenkin jatkaa työtä myös kehittyvien kumppanien kanssa, koska erityisesti ne hyötyvät yhteistyöstä ja potentiaali kasvaa vahvaksi toimijaksi on iso.

Vuonna 2019 Lähetysseuran strategian läpileikkaavista teemoista – ympäristö ja ilmastonmuutos, sukupuolten välinen oikeudenmukaisuus, konfliktisensitiivisyys – järjestettiin kumppaneille 29 koulutusta.

Kehitysyhteistyö

Lähetysseuran kehitysyhteistyöohjelma keskittyy syrjinnän poistamiseen ja syrjittyjen oikeuksien edistämiseen, oikeudenmukaisuuden lisäämiseen ja rauhanomaisen kehityksen vahvistamiseen. Suomen ulkoministeriö tuki kehitysyhteistyöohjelman toteutusta 5,1 miljoonalla eurolla. Lisäksi syksyn aikana ulkoministeriöltä haettiin ohjelmalle lisärahoitusta vuosille 2020–2021 (ulkoministeriö myönsi 2020 alkuvuodesta 2,3 miljoonaa euroa).

Syksyllä 2019 Lähetysseura allekirjoitti ensimmäisen sopimuksensa EU:n kanssa velkaorjuudesta vapautettujen (haliyat), naisten ja vammaisten henkilöiden oikeuksien edistämiseksi Nepalissa. Tuki myönnettiin kolmi-vuotiselle kehitysyhteistyöhankkeelle, jonka kokonaisbudjetti on 465 000 euroa. Hanke toteutetaan yhteistyössä nepalilaisen kansalaisjärjestön ja Luterilaisen maailmanliiton kanssa.

Vuoden aikana kehitysyhteistyöohjelmaa toteutettiin suunnitelmallisesti. Työn keskiössä olivat heikossa asemassa olevien, kuten vammaisten henkilöiden, naisten, lasten ja erilaisten vähemmistöjen oikeudet.

Ilmastonmuutoksen torjuntaan ja siihen sopeutumiseen liittyvää työtä kehitettiin merkittävästi. Vuoden aikana tehtiin ilmasto-

koulutusmateriaali, jonka avulla Lähetysseura kouluttaa kumppaneitaan ja omaa henkilökuntaansa ilmastotietoiseksi sekä muuttaa työtapoja vähemmän ilmastoa kuormittaviksi. Ilmastotyön kehittäminen sai merkittävää tukea Helsingin seurakuntayhtymältä. Vuoden aikana käynnistettiin myös päästökompensaatiojärjestelmä Hope Fund, jonka kehittämisessä kehitysyhteistyöyksiköllä oli merkittävä rooli.

Lähetysseura tuki kumppaneitaan 12 katastrofissa, ja noin 18 000 ihmistä sai apua katastrofirahastosta tuetuissa hankkeissa. Lähetysseuran katastrofiapu noudattaa humanitaarisen avun periaatetta tasapuolisuudesta. Avustustyössä kiinnitettiin erityisesti huomiota ryhmiin, jotka helposti jäävät huomiotta hätätilanteissa. Näitä olivat esimerkiksi vammaiset henkilöt ja lapset. Tyypillisimmin avuntarvetta aiheuttivat äärimmäiset sääolosuhteet, kuten kuivuus, tulvat ja myrskyt. Apua annettiin myös konfliktien uhreille, erityisesti paikallisille. Toimitettu apu oli suurelta osin ruoka-apua, lääkkeitä ja koulutarvikkeita, mutta myös psykososiaalista tukea sekä koulutusta siitä, miten varautua toistuviin katastrofeihin pidemmällä tähtäimellä.

Vammaisjärjestöjen kattojärjestö Vammaiskumppanuus myönsi Lähetysseuralle arvostetun Vammaiset ja kehitys -palkinnon vammaisten henkilöiden oikeuksien edistämisestä. Lähetysseuran kehitysyhteistyöohjelmassa vammaisten ihmisten oikeuksien toteutumista edistetään sekä kohdennetuilla hankkeilla että valtavirtaistamalla ne kaikkeen työhön. Kohdennettuja hankkeita tuettiin vuonna 2019 noin miljoonalla eurolla.

Rauhantyö

Lähetysseuran rauhan ja sovinnon ohjelma tukee sekä rauhanrakentajia että konfliktien osa-

puolia vuoropuhelun ja luottamuksen rakentamiseksi. Yhteistyökumppaneinamme ovat paikalliset kansalaisjärjestöt ja kirkkoliitot sekä rauhantyötä tekevät kansainväliset toimijat. Rahoitus tulee pääosin Suomen ulkoministeriöltä kehitysyhteistyömäärärahoista. Vuonna 2019 ulkoministeriö myönsi Lähetysseuralle 2,8 miljoonaa euroa rauhantyöhön. Lisäksi rauhantyötä rahoitetaan seurakunnilta, yksityisiltä ihmisiltä ja yhteisöiltä saaduilla lahjoituksilla.

Keskeistä rauhan- ja sovinnontyössä on vuoropuhelun mahdollistaminen kansallisten ja paikallisten toimijoiden kesken. Ohjelman mukaisesti jatkettiin rauhanhankkeita olemassa olevien kumppanien kanssa Syyriassa, Myanmarissa ja Zimbabwessa. Myanmarin rauhanhankkeessa alkoi kolmas, kolmivuotinen hankekausi. Hankkeissa tuettiin erityisesti paikallis- ja ruohonjuuritason toimijoiden vuoropuhelun linkittymistä virallisiin rauhanprosesseihin sekä naisten, etnisten vähemmistöryhmien ja kirkkojen roolia ja toimijuutta vuoropuhelun edistämiseksi.

Lähetysseura toimi sihteeristönä kesäkuussa 2019 neljättä kertaa järjestetyssä National Dialogues -konferenssissa, joka toi Helsinkiin rauhanprosessien osapuolia ja rauhan työn ammattilaisia. Konferenssi järjestettiin yhteistyössä ulkoministeriön, Crisis Management Initiativen (CMI) ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa. Konferenssissa keskusteltiin ja jaettiin kokemuksia teknologian hyödyntämisestä rauhanrakentamisessa sekä toisaalta teknologian luomista riskeistä rauhanprosesseille. Keskiössä oli myös konfliktien ja rauhanprosessien syyt ja toimijoiden väliset suhteet, joita tarkasteltiin mm. Myanmarin, Jemenin ja Libyan tilanteiden kautta. Rauhanneuvotteluihin sekä erilaisiin vuoropuheluihin

osallistuvat ovat kokeneet konferenssin tärkeäksi paikaksi jakaa parhaita käytäntöjä ja laajentaa yhteistyöverkostojaan.

Psykososiaalinen rauhanrakennus on Lähetysseuran rauhan ja sovinnon ohjelman keskeinen painopiste, ja sen vahvistaminen ohjelma- ja hanketasolla eteni. Konfliktien psykologiset ja sosiaaliset vaikutukset tulee huomioida rauhanprosesseissa psykososiaalisen tuen näkökulmasta mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Yhteiskunnallinen tervehdyminen ja kestävä rauha mahdollistuvat, kun yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen psykososiaalisia tarpeita on huomioitu rauhanprosesseissa. Psykososiaalinen rauhanrakennus oli yksi teemoista National Dialogues -konferenssissa (ND) Helsingissä kesäkuussa ja samassa yhteydessä järjestettiin maiden sisäisten rauhanvälittäjien/rauhanrakentajien hyvinvointia tukeva vertaisretiriitti. Lähetysseura julkaisi psykososiaalisesta tuesta rauhantyössä laajan selvityksen, jossa käsiteltiin psykososiaalista rauhanrakennusta Kolumbiassa, Syyriassa ja Nepalissa. Yhteistyö eteläafrikkalaisen Institute for Justice and Reconciliationin (IJR) kanssa käynnistyi ja syksyllä järjestettiin Hararessa, Zimbabwessa, työpaja, joka toi yhteen rauhanrakentajia ja psykososiaalisen tuen ammattilaisia. Lisäksi kumppanien kanssa laadittiin suunnitelma psykososiaalisen rauhanrakennuksen integroimisesta Syyrian ja Zimbabwen rauhanhankkeisiin.

Rauhanteknologia-teemassa Lähetysseura on kartoittanut kumppaniensa tarpeita koskien digitaalisia palveluja ja työkaluja erityisesti tiedonhallinnan ja konfliktianalyysin vahvistamiseksi. Rauhanteknologia oli keskeinen teema ND-konferenssissa ja herätti paljon kiinnostusta. Lähetysseura on vahvistanut yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa yh-

teisen oppimisen varmistamiseksi ja konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi.

Hankehallinnon suunnittelun, seurannan ja raportoinnin kehittäminen oli yksi vuoden keskeisistä tavoitteista. Kuluneena vuonna rekrytoitiin sekä ohjelmaston että Myanmarin rauhanhankkeen hankehallinnon asiantuntijat ja kehitettiin tulosperustaista suunnittelua, seurantaa ja tarvittavia järjestelmiä sekä Lähetysseurassa että kumppaniorganisaatioissa.

Vaikuttamistyö

Vaikuttamistyössä jatkettiin työtä kolmella painopistealueella: haavoittuvien ryhmien ihmisoikeudet, oikeudenmukainen rauha ja taloudellinen oikeudenmukaisuus.

Alkuvuodesta Lähetysseura osallistui kehitysjärjestöjen yhteiseen eduskuntavaalivaikuttamiseen. Lähetysseuran viesteistä kaukupohjaa hallitusohjelmissa sai erityisesti yritysten ihmisoikeusvastuun velvoittavuus sekä opetuksen vahvistuminen yhtenä Suomen kehityspolitiikan kärkiteemoista. Verkostoyhteistyö oli tärkeässä roolissa vaikuttamistyössä koko vuoden ajan kaikissa vaikuttamistyön teemoissa. Viranomaisten ja ekumeenisten verkostojen kanssa yhteistyötä syvennettiin mm. taloudellisen oikeudenmukaisuuden ja vammaisinkluusion parissa. Järjestöyhteistyötä tehtiin mm. ilmatorahoitukseen, yritysvas- tuun, YK:n kestävän kehityksen agendan sekä koulutuksen teemoissa.

Vaikuttamisen keinovalikoima oli laaja koostuen päättäjätapaamisista, puheenvuoroista, kirjoituksista, sosiaalisessa medias- sa vaikuttamisesta, lausunnoista ja kannan- otaista aina taustaselvityksiin. Lähetysseuran vaikuttamistyön teemojen tuntemus kasvoi

erityisesti uusien kehityspoliittisten sidosryhmien parissa mm. tutkimuspuolella, yksityisellä sektorilla sekä ammattiliittojen ja viranomaisten parissa.

Toimintavuoden lopulla Lähetysseuran Suomessa ja kansainvälisesti tehtävä vaikuttamistyö eriytettiin rauhan- ja sovinnontyön yksiköstä ja siirrettiin organisaatiouudistuksen myötä ulkomaantyon osastolta toiminnanjohtajan toimistoon. Muutoksen tavoitteena on tukea vaikuttamistyön kehittämistä edelleen kaikkialla organisaatiossa.

Muu ulkomaantyo

Lähetysseuran työntekijät ulkomailla sekä ulkomaanosaston koordinaattorit toteuttivat vuoden 2019 aikana säännöllistä ohjelma- ja hankeseurantaa. Tätä tehtiin yhdessä kumppanien kanssa tiiviin yhteydenpidon, keskustelun, raportoinnin sekä seurantakäyntien avulla. Pelkästään kirkollisen työn ohjelman hankkeisiin tehtiin vuoden aikana yhteensä 272 seurantamatkaa, joiden aikana arvioitiin hankkeiden edistymistä, tuloksellisuutta, hallintoa ja kestävyyttä. Lähetysseuran ulkomaantyon hankkeissa vierailaan kattavasti ja useamman kerran vuodessa.

Lähetysseura perusti vuonna 2016 ilmastorahaston, jonka kautta Lähetysseura kantaa vastuuta ilmastonmuutoksen hillinnästä kompensoimalla omat lentopäästönsä metsityshankkeisiin. Ilmastorahaston varoilla Lähetysseura on metsittänyt ja istuttanut metsää yhteisöpohjaisesti Tansaniassa ja Nepalissa. Ilmastorahaston avaamista ulkopuolisille päästöjen kompensointivälineeksi on toivottu yritysten ja seurakuntien suunnasta, ja vuoden 2019 aikana tähän tarpeeseen vastattiin. Kehittämisprojektin aikana toteutettiin

hiilidioksidin sidonta-arviointi Tansanian Kishapun metsityshankkeessa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta, joka totesi hankkeen kestäväksi ja yhteisöpohjaisuuden toimivaksi. Hiilen sidonnan mittauksen oikeellisuus sekä sen perusteella päästölaskurin päivittäminen antoivat ilmastorahaston kehittämislle luotettavan pohjan. Samaa metodologiaa käytettiin joulukuussa 2019 Nepalissa Udayapurin metsityshankkeen hiilensidontakapasiteetin arvioinnissa.

Vuoden aikana luotiin ilmastopäästöjen kompensointirahasto Hope Fund. Rahasto julkaistiin toukokuussa 2019 Lähetysjuhilla ja lokakuussa 2019 julkaistiin matkojen päästökompensatioon tarkoitettu laskuri (hopefund.fi/kompensoimatki), jota myös yksityishenkilöt voivat käyttää.

Toukokuussa järjestettiin Lähetysseuran sääntöjen mukaisesti keskeisten ulkomaisten yhteistyökumppanikirkkojen ja -järjestöjen edustajien kesken yhteinen kumppanuuskonsultaatio, jonka tavoitteena on kehittää työtä tiiviissä yhteistyössä ulkomaisten yhteistyökumppanien kanssa. Ulkomaisia osallistujia oli yhteensä 31, jotka edustivat 23 kansallisuutta. Osallistujat kokivat konsultaation antoisaksi ja hyödylliseksi Lähetysseuran työn kokonaisuuden ja verkostoitumisen kannalta. Kumppanuuskonsultaation tulosten ja suositusten pohjalta laaditaan kumppanuuden kehittämissuunnitelma.

Lähetysseuran ja kumppanikirkkojen välisiä yhteistyösopimuksia on päivitetty aluepäälliköiden johdolla. Vuoden 2019 aikana uusittuja sopimuksia on allekirjoitettu seitsemän kumppanin kanssa.

Lähetysseuran täysjäsenyys yhdessä maailman suurimmassa avustusorganisaatioverkostossa ACT-allianssissa alkoi 2018. Verkostossa

on mukana 135 kirkkoa ja kirkollista järjestöä yli 120 maasta. Se toimii yli sadassa maassa ja rahoittaa humanitaarista apua, vaikuttamista ja kehitysyhteistyötä vuosittain 1,5 miljardilla eurolla. Vuoden 2019 aikana Lähetysseuran edustajia osallistui ACT-foorumien toimintaan eri työalueilla ja Euroopassa. ACT-jäsenyyden kautta Lähetysseuralle on avautunut kansainvälisen vaikuttamisen paikkoja: Lähetysseuran rauhantyön asiantuntija valittiin ACTin rauhan ja inhimillisen turvallisuuden strategiaryhmään sekä ilmastoasiantuntija ACTin ilmasto-oikeuden strategiaryhmään.

Vuonna 2019 aloitettiin koulutusvaihtohjelma *Felm theology*, jossa teologian tohtoreita rekrytoidaan vuoden määräaikaissopimuksella opetustehtäviin kumppanien yliopistoihin.

Lähetysseuran edustajia osallistui Strasbourgin ekumeenisen instituutin kesäseminaariin ”*Doctrine divides, spirituality unites?*” sekä All African Conference of Churches’n järjestämään seminaariin ”*Misleading theologians*” Nairobissa Keniassa.

Jerusalemiin huonoon kuntoon päässeeseen toimintakeskuksen Alatalon remontti saatiin pääosin valmiiksi vuoden 2019 loppuun mennessä. Useamman vuoden aikana toteutetun remontin kokonaiskustannukset olivat yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Perusteellinen korjaustyö oli edellytys sille, että toimintaa voitiin jatkaa ja kehittää.

Turvallisuustilanne Lähetysseuran työalueilla vuoden 2019 aikana oli haasteellisinta Hongkongissa ja Boliviassa. Hongkongissa kesällä alkaneet mielenosoitukset kärjistyivät syys-lokakuussa ja vaikeuttivat työntekijöidemme ja heidän perheidensä arkea. Lähetysseuran kumppanien ja työntekijöiden toiminta jatkui entisellään laajoista mie-

lenosoituksista huolimatta. Boliviassa maan poliittiset levottomuudet presidentti Evo Moralesin vastustajien ja tukijoiden välillä kärjistyivät marraskuussa, jolloin Lähetysseura päätti evakuoida yhden työntekijän ja kaksi vapaaehtoista Suomeen.

Kumppanuudet ja verkostot

Suomen Lähetysseura teki yhteistyötä 108 (vuonna 2018: 108) kumppanin kanssa (LIITE 2). Kumppaneista 7 (7) oli kansainvälisiä kirkkoliittoja tai niiden alaisia verkostoja. Kirkkoja, niiden alaisuudessa toimivia järjestöjä, kansallisia ekumeenisia neuvostoja ja kumppanuusyhteistyötä koordinoivia verkostoja oli 34 (34). Lisäksi oli 31 (31) kansainvälistä ja kansallista kristillistä järjestöä sekä 16 (17) kirkkojen tai kirkkoliittojen laitosta, jotka tarjoavat opetusta, terveydenhoitoa ja sosiaalipalveluja. Kansallisia ja kansainvälisiä kansalaisjärjestöjä oli 20 (19).

Lähetysseura toimii globaalisti useissa verkostoissa, joista tärkeimmät ovat Luterilaisen maailmanliiton, Kirkkojen maailmanneuvoston ja ACT-allianssin verkostot. Kussakin maassa toimitaan aluekohtaisissa verkostoissa, jotka lisäävät työn vaikuttavuutta sekä tunnettuutta alueilla. ACT-allianssin paikallisverkostot sekä avunantajien muut keskeiset liittymät toimivat aktiivisesti usealla yhteistyöalueella.

Lähi-idän alueella Lähetysseura aloitti uuden yhteistyön Itä-Jerusalemien Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen (YMCA) kanssa.

Taiwanissa Lähetysseura päätti yhteistyönsä paperittomien maahanmuuttajien oikeudelliseen ja henkiseen apuun keskittyvän järjestön Taiwan Foreign Inmates Caring Associationin (TFICA) kanssa. Työn painopiste siirtyi Etelä-Taiwaniin ja Taiwanin luterilaisen kirkon pariin.

Kehitysyhteistyön ohjelmaa toteutettiin pääasiallisesti samojen kumppanien kanssa läpi ohjelmakauden. Merkittävin muutos ohjelmassa koettiin, kun kambodžalaisessa yhteistyöjärjestössä Komar Pikar Foundationissa paljastui vakavia taloushallinnon puutteita ja Lähetysseura purki yhteistyösopimuksen. Lähetysseura palauttaa ulkoministeriölle epätydyttävästi selvitettyjen kulujen osuuden, eli noin 30 000 euroa.

Merkittävä kumppanuusavaus oli EU, jonka kanssa yhteistyö käynnistetään Nepalissa vuonna 2020.

Rauhantyyden ohjelman hankekumppanuudet jatkuivat entisellään vuonna 2019. Kansainvälisellä tasolla erityisesti Lähetysseuran EU-verkostot ovat vahvistuneet. Syyria-hankkeen projektipäällikkö työskentelee Brysselistä käsin ja on kartoittanut rauhantyyden kannalta keskeiset järjestötoimijat, kontaktit EU-instituutioissa ja jäsenmaiden pysyvissä edustustoissa, mikä on lisännyt tiedonsaantia ja vaikutusmahdollisuuksia. Myös kansainvälisen tason tutkimusverkotot vahvistuivat rauhanprosessien paikallista tietoa koskevan tutkimushankkeen valmistelun myötä.

Osallistuminen ekumeenisten verkostojen työhön vahvistui; rauhantyyden asiantuntijoita osallistui aktiivisesti ACT-allianssin Jordania-, Libanon-, ja Syyria-ryhmän (JSL) työskenteleeseen sekä ACTin psykososiaalisen tuen asiantuntijaryhmään ja koulutukseen.

Vuonna 2019 käynnistyi yhteistyö Helsingin Diakonissalaitoksen ja Helsingin seurakuntayhtymän sekä Mary Hoch -keskuksen ja Al Amana -keskuksen kanssa #Sovinto-ohjelmassa, jossa painopisteinä on paikallisten sovintoprosessien tuki ja psykososiaalinen rauhanrakennus.

Aiesopimus yhteistyön kehittämisestä solmittiin eteläafrikkalaisen Institute for Justice

and Reconciliationin (IJR) ja Diaspora Network Alliancen kanssa.

Lähetysseura ja Crisis Management Initiative (CMI) jatkoivat vastavuoroista tiedonvaihtoa ja koordinaatiota Myanmarin hankkeidensa osalta. Lähetysseuran rauhantyyden yksikön edustaja osallistui Laajan turvallisuuden verkosto WISE:n hallitustyöskentelyyn. Vertaisoppimisverkostotapaamiset CMI:n, KUA:n ja muiden toimijoiden kanssa rauhanteknologiaan ja konfliktianalyysiin liittyen jatkuivat.

3 Ulkomaantyyön keskeiset tulokset

Lähetysseuran strategiaa toteutettiin neljän toivon teeman alla yhteensä 12 ulkomaantyyön tavoitteen kautta. (Ks. kuvaus s. 6)

Ulkomaantyyön tavoite 1: Kristillisen sanoman ulkopuolella olevat ovat kohdanneet Jumalan rajoja ylittävän rakkauden.

Tiheä metsä, vuolaat joet ja vuoristo ovat aiheuttaneet **Papua-Uuden-Guinean** väestön jakautumisen sadoiksi eristäytyneiksi heimoiksi, joista lähes jokaisella on oma kielenensä. Eri kieliä arvelaan olevan noin 860, ja ne muodostavat noin kymmenen prosenttia kaikista maailman kielistä. Lähetysseura on tehnyt raamatunkäännös- ja kielityötä Papua-Uudessa-Guineassa 60 vuotta. Lähetysseura tukee käännettyjen tekstien ymmärtämistä ja Raamatun käyttöä eri kielten puhujien parissa. Lukutaidon kehittämisen lisäksi Raamatun lukumotivaatiota vahvistetaan audiovisuaalisten menetelmien ja laitteiden avulla sekä tuottamalla kirjallista oheismateriaalia.

Vuonna 2019 raamatunkäännös- ja kirjallisuustyön kautta on jaettu hyvää sanomaa kolmen kieliryhmän parissa. Mussau-emirankielinen Uusi testamentti valmistui. Sen käyttöönottojuhlat Mussaun saarella ja Kaviengissä vahvistivat Raamatun asemaa seurakuntaelämässä. Kovainkielinen kirkkokäsikirjan käännöstyö vahvisti seurakuntien luterilaista identiteettiä ja seurakuntatyötä, mikä puolestaan loi pohjaa hyvän sanoman jakamiselle seurakunnan ulkopuolella sekä seurakunnan toimimiseen avoimena yhteisönä. Papua-Uudessa-Guineassa kielenkään-

nöstyön vaikutuspiirissä on yli 13 000 ihmistä. Itäisen Sepikin alueella on lisäksi tukihanke, jossa koulutetaan uratin puhujia Vanhan testamentin käännöstyöhön kertomusten kautta. Sen piirissä on yli 35 000 ihmistä. (KIT)¹

Teologinen koulutus antoi valmiuksia tuleville seurakuntien työntekijöille ja vapaaehtoisille kumppanikirkkojen palvelukseen eri puolilla maailmaa. Teologista koulutusta järjestettiin seminaareissa, raamattuopistoissa ja yliopistoissa. Valmistuneet opiskelijat ovat löytäneet töitä pääsääntöisesti evankelistoina ja teologeina, ja opintojen tuloksena seurakuntien teologinen osaaminen ja kapasiteetti ovat vahvistuneet. Lähetysseura tuki vuonna 2019 yhteensä 44 korkeakouluopiskelijan teologian opintoja stipendiaattiohjelmansa kautta. Naisien osuus kaikista stipendiaattiopiskelijoista oli 40 prosenttia ja osa opiskelijoista tuli syrjityistä vähemmistöistä. (KIT)

Nepalissa evankelisluterilainen kirkko (NELC) on tavoittanut uusia ihmisiä erityisesti syrjityissä santal- ja musahar-yhteisöissä. Kahdessa kylässä, joissa kokoontumistilan puute on ollut ongelmana, jatkettiin Lähetysseuran tuella kyläkirkon rakentamista, ja rakennustyöt aloitettiin yhdessä uudessa kylässä. Chundimarin kylässä, jossa uusi kirkko on jo käytössä, seurakuntalaisten jäsenmäärä kasvoi 11:llä jo ensimmäisen kuuden kuukauden aikana. (KIT)

Senegalissa kristillinen radiotyö tavoitti jopa 85 prosenttia Fatickin kaupungin asukkaista. Lisäksi kristillisen sanoman levittämistyötä

1 KIT – kirkollinen työ

laajennettiin uusille alueille lähettämällä pastori Tambakoundaan sekä aloittamalla vierailukäynnit Casamancen alueella. (KIT)

Bolivian kirkko on laajentunut voimakkaasti etenkin eteläisellä alueella Tarijassa. Kirkon lapsityön kautta myös vanhemmat ovat kuulleet evankeliumista. Myös nais-, yliopisto, nuoriso- ja perhetyöhön osallistuvat kohtaavat kristillisen sanoman, ja nuoriso- ja naistyön kautta nuoret ja naiset ovat jalkautuneet useille uusille maaseutualueille ja kyliin. (KIT)

Ulkomaantöiden tavoite 2: Seurakunta toimii avoimena yhteisönä ja ylittää rajoja osana maailmanlaajuisia kirkkoja.

Jokaisessa Lähetysseuran yhteistyömaassa tehtiin työtä syrjimättömyyden puolesta. Kirkollisen työn ohjelma vahvisti seurakuntalaisten tietoisuutta syrjimättömyydestä, esteettömyydestä ja diakoniasta sekä tavoista mahdollistaa syrjittyjen, esimerkiksi vammaisten ihmisten, naisten, erilaisten vähemmistöryhmien jne., osallistumista toimintaan. Keskusteluissa yhteistyökumppanien kanssa tuotiin esille Lähetysseuran teologista linjausta, joka muistuttaa Jumalan rakkauden kuuluvan kaikille ja että kaikilla on sama ihmisarvo, oikeus seurakuntayhteisöön ja hyvään elämään. Tavoitteen mukaisesti ohjelmassa tuettiin seurakunnan diakoniakasvatusta ja -työtä, jumalanpalvelustyötä ja sen kehittämistä sekä hengellistä työtä. Vahvimmin työtä toteutettiin **Senegalissa, Thaimaassa ja Virossa.** (KIT)

Kiinassa aidsista on monin paikoin kehittynyt tappavin tarttuva tauti viimeisten 20 vuoden aikana. Hiv-positiivisuuteen liittyy lisäksi voimakas stigma, joka vaikuttaa jo ennestään heikoimmassa asemassa olevien ihmisten elämään. Kiinan kristillisen neuvoston (CCC)

hiv/aids-hanke ja sitä toteuttava seurakunta on edelläkävijä avoimen kirkon periaatetta noudattavana yhteisönä: CCC:n tekemä työ marginalisoitujen ryhmien parissa on vaikuttanut ihmisten asenteisiin. Hankkeen työntekijät ovat saaneet vahvan aseman paikallisten parissa, ja seurakunnan pastori on voittanut syrjittyjen edunsaajien luottamuksen. Hanke on myös tuonut kirkon piiriin paljon nuoria vapaaehtoisia ja onnistunut tavoittamaan eri-ikäisiä ja eri sosiaaliluokista tulevia ihmisiä. (KIT)

Senegalissa kirkon 13 seurakuntaa järjesti eri kielillä niin jumalanpalveluksia kuin muitakin tapahtumia, joihin oli avoin pääsy. Koulutuksen ansiosta diakoniatyö vahvistui erityisesti vammaisten henkilöiden parissa. Kirkon rohkaisun myötä seurakunnat ovat ottaneet entistä aktiivisemmin vastuuta yhteisöjensä ja työnsä kehittämisestä. (KIT)

Thaimaassa monet etniset ryhmät ovat usein marginaalisessa asemassa ja valtaväestön syrjimiä. Kirkon sanoman vaikuttavuus erityisesti heidän parissaan on suurta ja vahvistaa ymmärrystä avoimesta kirkosta. Kirkko kutsuu toimintaansa kaikenikäisiä ihmisiä eri yhteiskuntaluokista. Seurakunnat koordinoivat stipendejä ja tukea köyhien perheiden lapsille sekä apua yksinäisille vanhuksille. Esimerkiksi Mukdahanin seurakunnassa on keskitytty toimimaan erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten parissa. Myös seurakunnan työ vankilassa on vahvistunut. (KIT)

Venäjällä seurakuntien toiminnan painopisteitä ovat raamattuopetus ja jumalanpalvelukset, jotka ovat vahvistaneet seurakuntalaisia heidän kristillisessä elämässään. Seurakuntien lapsi- ja nuorisotyön kautta lapset ovat saaneet kristillistä kasvatusta, tukea ja turvallisen paikan seurakunnan piirissä. Perhetyö

on noussut monessa seurakunnassa tärkeäksi työmuodoksi uusien koulutettujen työntekijöiden ansiosta. Diakoniatyön kautta sairaat, vammaiset, vanhukset, köyhät, syrjityt ja vähemmistöt ovat saaneet tukea ja turvaa elämäänsä. (KIT)

Virossa kurssit, seminaarit, musiikkikasvatus ja lähetyskasvatus ovat vahvistaneet nuorten kristillistä identiteettiä ja rohkaisseet nuoria toimimaan vastuunkantajina ja lähetystyöntekijöinä käyttäen omia lahjojaan seurakunnissa ja kirkon toiminnassa. Lähetyskeskuksen työn tuloksena niin mediatyön tunnettuus kuin seminaarien raamatuntuntemus on lisääntynyt, ja kirkko on noussut enemmän näkyville yhteiskunnassa. Perhetyössä on annettu apua perheneuvonnan, pariterapian, sielunhoidon, väkivallan katkaisuryhmien, vanhemmuuden tukiryhmän sekä vammaisten tukiryhmän kautta. Tietoa perhetyöstä on lisätty ja ennaltaehkäisevää perhetyötä on tehty myös konferenssien, seminaarien, haastattelujen, artikkelien, radio-ohjelmien ja koulutusten avulla. (KIT)

Taiwanissa kirkon toiminnan kehittämistä rajoittavat erityisesti työntekijäresurssien riittämättömyys ja väestön muuttoliike. Rajoittavista tekijöistä huolimatta kirkko pyrkii laajentamaan työtään erityisesti tavoittavassa seurakuntatyössä, mikä pitää sisällään lapsi- ja päiväkotityön, seurakuntadiakonian sekä työn naisten ja tyttöjen aseman parantamiseksi. Vuonna 2019 Taiwanissa järjestettiin perhetyön ja diakoniatyön koulutuksia pohjoisen ja eteläisen rovastikunnan alueilla. (KIT)

Etiopiassa syntyperänsä tai työnsä takia syrjittyjen vähemmistöjen osallistuminen seurakuntien toimintaan on lisääntynyt kymmenesä synodissa eli hiippakunnassa. (KIT)

Ulkomaantyön tavoite 3: Sukupuolen vuoksi syrjityt naiset ja tytöt tunnistavat uusia mahdollisuuksia ja hyödyntävät niitä.

Pakistanissa vain kaksi kolmesta kansalaisesta osaa lukea. Naisten lukutaito on alhaisempi kuin miesten, joten he ovat riippuvaisia miehistään taloudellisesti ja sosiaalisesti. Poliittinen epävakaus ja ääriliikkeiden sotatoimet ovat lisänneet naisten turvattomuutta ja mahdollisuuksia liikkua vapaasti. Vuonna 2019 Peshawarin hiippakunnan naistyö vahvisti naisten identiteettiä kristittyinä niin kirkossa kuin yhteiskunnassa. Naisten lukutaitoluokat antoivat mahdollisuuden naisryhmissä lukutaidon hankkimiseen ja naisten ompeluluokat antoivat monelle naiselle mahdollisuuden ansaita elantoa omalla työllään. Työ Peshawarissa on kantanut hedelmää: Alueen koulujen kummiopilaista suurempi osa on tyttöjä kuin keskimäärin Pakistanin kouluissa. United Bible Training Center edisti naisten hengellistä kasvua ja asemaa seurakunnissa ja järjesti myös aviopuolisille tarkoitettuja tilaisuuksia. Tankin kristillisen sairaalan ja Peshawarin hiippakunnan Risalpurin klinikan työ vähensi korkeaa äitiys- ja lapsikuolleisuutta. (KIT)

Israelissa Lähetysseuran toimintakeskuksessa (Felm Center) paikallinen Workers Advice Center (WAC-MAAN) piti yli kaksikymmentä työpajaa, joiden tarkoitus oli vahvistaa syrjittyjen arabinaisten tietoisuutta työturvallisuudesta ja työoikeuksista. Lishan-järjestön kautta arabinaisille järjestettiin heprean kielen tunteja, ja naisten parantunut kielitaito on vahvistanut mm. heidän työllistymistään. (KIT)

Palestiinalaisalueilla Jordanian ja Pyhän maan kirkon naistoimintaan osallistui sata henkilöä, jotka saivat välineitä edistää sukupuolten välistä oikeudenmukaisuutta. 75 heistä osallistui Gender Justice in Palestine -konferenssiin.

Lähi-idässä SAT-7:n satelliittitelevisio-ohjelmat vahvistivat syrjittyjen naisten oman arvon tuntoa sekä tarjosivat psykososiaalista tukea vaikeissa tilanteissa eläville, mm. hyväksikäytön uhreiksi joutuneille naisille. (KIT)

Tansaniassa maasaiden parissa tehtävässä nuorisotyössä kiinnitettiin huomiota tyttöjen toimintamahdollisuuksien lisäämiseen ja vahvistamiseen. (KIT)

Botswana naisten lisääntymis- ja seksuaaliterveyttä vahvistettiin koulutuksilla ja ohjauksella lähisuhteiden väkivallasta kärsiviä avun piiriin. Lähisuhteiden väkivallan uhreista suurin osa on naisia ja tyttöjä, mutta pieni osa myös miehiä ja poikia. Hyödynsääjää oli vuoden aikana noin tuhat. (KYT)²

Puutteelliset käymälätilat vaikeuttavat tyttöjen koulunkäyntiä ja johtavat heikkoihin oppimistuloksiin poissaolojen vuoksi. Tyttöjen koulunkäynnin esteitä poistettiin rakentamalla turvallisia käymälöitä **Kambodžassa** ja **Tansaniassa**, ja näin saatiin lisättyä ja säännöllistettyä tyttöjen koulunkäyntiä. (KYT)

Naisten toimeentulo vahvistettiin muun muassa **Boliviassa, Etiopiassa, Nepalissa, Tansaniassa** ja **Kambodžassa**. Uusien elinkeinojen, pienyritysjäyrystaitojen sekä paremman lasku- ja lukutaidon myötä tulot kasvoivat ja tasa-arvo edistyi. (KYT)

Nepalissa alakastisten dalit-naisten kansalaisoikeudet vahvistuivat henkilö- ja syntymätodistusten myötä. Lasten ja naisten terveydentila kohentui hankealueilla, koska äidit saivat tietoa ravitsemuksesta sekä synnytys- ja seksuaaliterveydestä. Yhteisötyöryhmät ovat osoittautuneet tehokkaaksi väyläksi vahvistaa yhteisöjä itse toimimaan alueensa kehityksen puolesta. (KYT)

Ulkomaantöiden tavoite 4: Vammaiset henkilöt elävät omaehtoisesti esteettömässä ympäristössä osana yhteiskuntaa.

Etiopiassa elää arviolta yli 500 000 kuuroa, ja valtaosa heistä on nuoria. Alle 5 prosenttia kuuroista pääsee kouluun. Tuemme kuurojen lasten koulunkäyntimahdollisuuksia ja koulutustasoa vahvistaen opettajien ammattitaitoa sekä päättäjien tietoisuutta vammaisten oikeuksista.

Vammaiset henkilöt ja heidän perheensä kokevat yleisen tietämättömyyden vuoksi edelleen syrjintää Etiopiassa. Vammaisia hävetään, ja heitä saatetaan piilotella lukittujen ovien takana. Terveys- ja kuntoutuspalvelujen sekä apuvälineiden puute estää vammaisten osallistumisen yhteisön elämään.

Lähetyssseura parantaa vammaisten ihmisten asemaa koulutuksen ja yhteisöpohjaisen tuen avulla Dessien ja Kombolchan alueella. Työ tapahtuu laajassa yhteistyössä valtion ja muiden vammaistyössä mukana olevien kansalaisyhteisöjen kanssa.

Vuonna 2019 Hosainan kuurojenkoululla aloitettiin ammatillisen koulutuksen linja ja yliopistoon johtavan koulutuksen rinnalla. Dessiessä ja Kombolchassa 22:n vaikeasti vammaisen lapsen hyvinvointi lisääntyi ammattitaitoisten vapaaehtoisten toteuttaman ohjauksen ja koulutuksen tuloksena. (KIT)

Nepalissa 269 näkö-, kuulo- tai liikuntavammaista lasta ja nuorta sai mahdollisuuden perus- ja jatko-opiskeluun kummiohjelman kautta. Tyttöjen osuus kaikista oli 54 prosenttia. Lisäksi 47 opettajaa ja muuta työntekijää sai opetusta lastensuojelusta ja yhdellä yhteistyökoululla laadittiin lastensuojeluohjeistus. (KIT)

Venäjällä Jokainen-säätiön työn kautta vammaiset nuoret ja heidän perheensä saivat materiaalista, hengellistä, psykologista ja juridista apua elämäänsä. Vammaisten oikeudet ja työ vammaisten aseman parantamiseksi on nostettu esille yhteiskunnallisella tasolla erilaisen kanavien kautta. Myös säätiön toiminnan kasvanut näkyvyys ja yhteistyön kehittäminen uusien toimijoiden ja kumppanien kanssa on parantanut vammaisten asemaa ja johtanut asennemuutoksiin. (KIT)

Manner-Kiinassa Lähetysseura ja kansalaisjärjestö Amity Foundation järjestivät inklusiivisen opetuksen seminaarin opettajille ja muille asiantuntijoille. Taakse jätettyjen lasten -hankkeessa lapsille ja vanhemmille on järjestetty kesäleireillä mielenterveyteen ja psykososiaaliseen hyvinvointiin liittyviä keskustelutilaisuuksia. (KIT)

Kolumbiassa sisällissodassa ja miinaonnettomuuksissa vammautuneet saivat psykososiaalista ja oikeudellista tukea, jotta heidän statuksensa vammaisina henkilöinä tunnustettaisiin juridisesti. Vammaisstatus oikeuttaa erilaisiin toimeentulo- ja terveydenhuollon tukiin. Lisäksi yhteisöjen johtajat ja asukkaat, Araucan sairaalan henkilökunta sekä koulujen oppilaat ja opettajat saivat koulutusta miinaonnettomuuksien ennaltaehkäisystä. (KYT)

Zimbabwessa kasvatettiin vammaisalan toimijoiden osaamista, muun muassa vaikuttamistyön taitoja. Vuoden aikana jatkettiin opettajien koulutusta sekä esteettömyyteen tähtäävän infrastruktuurin kehittämistä. Vammaisilla henkilöillä on aiempaa paremmat mahdollisuudet omaehtoiseen elämään tuen kautta. (KYT)

Etelä-Afrikassa vammaisten henkilöiden oikeuksia vahvistettiin jakamalla asiallista tie-

toa vammaisuudesta, hiv/aidsista sekä seksuaalisuudesta. Vammaisten lasten vanhempien vertaistukiryhmät vähensivät vammaisuuteen liitettyjä kielteisiä asenteita ja auttoivat vanhempia ymmärtämään lapsiaan paremmin. Vertaistukiryhmien ansiosta perustettiin myös vammaisten ihmisten omia säästöryhmiä, jotka tähtäävät omaehtoiseen elämään. (KYT)

Itäisen Afrikan vammaisten oikeuksien toteutumiseen tähtäävässä vaikuttamistyössä järjestettiin foorumeita, joissa vammaisjärjestöt ja kirkot keskustelivat vammaisten henkilöiden oikeuksia edistävästä kehityksestä. Kukin osallistuja teki pitkän tähtäimen suunnitelmat, joihin oli sisällytetty vammaisten henkilöiden inklusiota edistäviä toimenpiteitä. (KYT)

Senegalin opetushankkeessa vammaisinklusiivisuus on pyritty huomioimaan erityisesti remontoimalla rakennuksia esteettömiksi. Esikoululuokkien opettajia on myös koulutettu vammaisinklusiivisuudesta ja vammaiset lapset osallistuvat esiopetusluokkien toimintaan aiempaa lukuisammin. (KYT)

Ulkomaantyön tavoite 5: Vähemmistöt toteuttavat omaa kulttuuriansa ja elämäntapaansa vuorovaikutuksessa ja osana ympäröivää yhteiskuntaa.

Laosissa etnisten vähemmistöjen asuttama vuoristoinen Viengphoukha on yksi Luoteis-Laosin köyhimmistä piirikunnista. Alue on vaikeiden kulkuyhteyksien päässä, mikä on osaltaan vaikuttanut väestön syrjäytymiseen. Kehityshaasteita ovat terveys- ja koulutuspalveluiden vähäisyys, huono hygieniataso, juomaveden puute sekä maanviljelyn alhaisesta tuottavuudesta johtuva ravinnon- ja tulonhankinnan epävarmuus. Työmme pyrkii vastaamaan keskeisiin haasteisiin osallistamalla

kyläyhteisöjä aktiivisesti kehitysohjelman suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Vuonna 2019 Luterilaisen maailmanliiton kanssa toteutetussa hankkeessa tuettiin etnisiä vähemmistökyliä siten, että niiden asukkaiden on mahdollista elää jatkossakin omissa kylissään. Vuoden aikana kehitettiin uusia ja tuottoisia toimeentulomuotoja kuten kardemumman ja sienten viljely. Ympäröivän luonnon monimuotoisuutta vahvistettiin perustamalla useita luonnonsuojelualueita sekä perustamalla suojelukomiteoita turvaamaan alueiden kasvurauha. Monimuotoinen luonto tukee myös kyläyhteisöjen elinvoimaa ja vähentää syitä muuttaa toimeentulon perässä muualle. (KYT)

Israelissa MECC:n (Middle East Council of Churches) alainen osasto DSPR-ICCI (Department for Services for Palestinian Refugees/The International Christian Committee in Israel) järjesti juutalais- ja arabiopettajien seminaarin, jonka tavoitteena oli vahvistaa rauhanomaista rinnakkaineloa. DSPR:n nuorten johtajuusohjelmaan osallistui 20 kristittyä arabinuorta, mikä vahvisti heidän identiteettiään ja kapasiteettiaan toimia omassa elämässään ja vastuullisina yhteisönsä edustajina. (KIT)

Ranskassa diakoniakeskus Marhabanin toiminnassa oli viikoittain mukana 135 maahanmuuttajataustaista henkilöä, jotka kehittivät kielitaitoaan ja saivat apua integraatioon liittyvien kysymysten kanssa. Aikuisten lukutaito on kehittynyt, minkä ansiosta heidän on ollut helpompi asettua paikalliseen yhteiskuntaan. Kielikursseille osallistui yhteensä 85 ihmistä, mikä oli 15 edellisvuotta enemmän. Lisäksi hanke sitouttaa toimintaansa myös yli 40 vapaaehtoista. (KIT)

Etiopiassa ja Kambodžassa äidinkielen opetuksen vahvistaminen vähemmistökielille toteutui opetusmateriaalien, aikuislukutaitoryhmien sekä opettajakoulutuksen kautta. Kambodžassa tuettiin äidinkielistä opetusta kolmessa koulussa sekä liikkuvan kirjaston toimintaa. Äidinkielen opetus parantaa pitkällä tähtäimellä lasten oppimistuloksia ja ulottaa laadukkaampaa koulutusta myös helposti syrjään jääville väestöryhmille. Etiopiassa opeteltiin omalla kielellä mm. ilmastomuutokseen, terveyteen ja toimeentuloon liittyviä asioita. Aikuisosallistujat, pääasiassa naisia, kokivat identiteettinsä vahvistuneen omalla kielellä oppimisen ansiosta. (KYT)

Nepalissa tuettiin ilmastohanketta, josta hyötyivät erityisesti alakastiset dalit-ryhmät, naiset ja etniset vähemmistöt. Hankkeessa metsitettiin yhteisöjen maa-alueita ja taimikkoja hoitamaan perustettiin metsänhoitoryhmä. Metsä suojelee maaperää eikä ravinteikas maakerros huuhtoudu sateissa pois. Lehdet lannoittavat maaperää ja puut sitovat hiilidioksidia ilmastomuutoksen torjumiseksi. Toiminnan tuloksena rankkasateiden aiheuttamat tuhot vähenevät ja yhteisön kriisinkestävyys vahvistuu. (KYT)

Senegalissa oppimistulokset omankielisten esikoululuokkien parissa ja toiminnallisen lukutaidon osalta ovat olleet hyviä, ja myös kansallisella tasolla hankkeen merkitys oppimistuloksiin on huomattu. Valtio onkin alkanut suunnitella vastaavia hankkeita ja omankielisen materiaalin tuotantoa hyödynnettäväksi laajemmin senegalilaisissa kouluissa. (KYT)

Ulkomaantyön tavoite 6: Riistetyt ja hyväksikäytetyt toipuvat ja päättävät omasta elämästään osana yhteiskuntaa.

Nepalissa hiv- ja aids-epidemia on vakava ongelma. Vuonna 2015 maassa oli arvion mukaan

noin 40 000 hiv-tartunnan saanutta ja yli 20 000 aids-orpoa. Tartunnan saaneille hiv-virus on vakava sosiaalinen uhka ja stigma, joka sulkee kantajansa yhteisön ulkopuolelle. Sairastuneita pelätään ja syrjitään. Myös seurakunnissa hiv-tartunnan saaneet tulevat helposti torjutuiksi.

Parannamme vaikuttamis- ja valistustyöllä seurakuntien ja yhteisöjen tietoisuutta hiv-tartunnasta ja aidsista. Näin riskiryhmiin kuuluvat osaavat suojautua paremmin tartunnalta ja sairastuneet voivat elää yhteisöjensä hyväksytyinä jäsenenä ja kokea Kristuksen rakkauden ja uuden toivon elämässään.

Vuonna 2019 hiv/aidsista kärsivät ihmiset, ihmiskaupan uhrin ja huumeiden käyttäjät ovat Nepalissa saaneet Lähetysseuran avulla psykososiaalista tukea ja ohjausta palvelujen piiriin. Sairaalassa psykososiaalista tukea ja neuvontaa sai 150 hiv-positiivista ihmistä. Hiv/aids-tietoisuutta lisääviin tapahtumiin osallistui noin 750 ihmistä eri puolilla maata ja aids-päivän tapahtumat kolmella paikkakunnalla kokosivat noin 350 osanottajaa. 42 huumeiden käyttäjää sai psykososiaalista tukea. 140 tyttöä ja nuorta naista Intian vastaisilla rajanylityspaikoilla sai neuvontaa ihmiskaupan vaaroista, ja ihmiskaupan vastaisiin tapahtumiin osallistui noin 690 henkeä. 40 dalit-taustaista ja/tai hiv-positiivista naista osallistui koulutukseen, jonka ansiosta he rohkaistuivat aloittamaan pientä yritystoimintaa. 35 alakastista ja/tai hiv-positiivista miestä ja 19 naista sai koulutusta ja starttirahaa elinkeinotoiminnan aloittamiseen. Heidän ja heidän perheidensä taloudellinen asema koheni merkittävästi. (KIT)

Palestiinalaisalueilla Defence for Children International Palestine (DCIP) edusti 211 lasta Israelin sotatuomioistuimessa, 41 lasta

Itä-Jerusalemien siviilioikeudessa sekä 186 lasta Palestiinalaisaluehallinnon oikeudessa. 56,4 prosenttia alle 18-vuotiaista tuomittiin yhdestä kuukaudesta kolmeen vuoteen tuomioihin. Loput 43,6 prosenttia vapautettiin joko ehdoilla tai ehdoitta. Perheille ja 149 lapselle tarjottiin psykososiaalista tukea, jotta nuoren väkivaltakierre katkeaisi. DCIP järjesti 122 tilaisuutta, joissa lisättiin tietoisuutta ihmisoikeuksista. Organisaatio koulutti lasten oikeuksista 36 koulukuraattoria Palestiinalaisalueiden kouluissa. 326 lasta osallistui ennaltaehkäisevään toimintaan, jonka tarkoituksena oli suojella heitä Palestiinalaisalueiden hallinnon lastenoikeusrikkomuksilta. 2090 lasta osallistui Palestiinalaisalueen kouluissa toteutettuun kampanjaan Our Future is in Your Hands, jonka tarkoituksena oli vahvistaa lastensuojelua Palestiinalaisalueilla luomalla vahvemmat suhteet opettajien ja oppilaiden välille. DCIP järjesti 238:lle Palestiinalaisalueiden oikeustieteen opiskelijalle koulutuksen lastenoikeuksista. Myös 72 juristia ja lasten parissa toimivaa virkamiestä koulutettiin lasten oikeuksista. Lisäksi DCIP tekee vaikuttamistyötä kansallisella ja kansainvälisellä tasolla (KIT)

Kambodžassa tuetaan hyväksikäytettyjä lapsia, enimmäkseen poikia. Vuoden aikana tuki kohdistui mm. lasten oman äänen kuulemiseen sekä päätöksenteon opetteluun. Lasten vanhemmilla ja muilla perheenjäsenillä on tässä tärkeä rooli, jotta lapset voisivat palata normaaliin ja turvalliseen lapsuuteen. Samaa aikaan maassa jatkettiin ihmiskaupan vastaista toimintaa mm. poliisien ja paikallisviranomaisten työtä tukevilla koulutuksilla. Niiden ansiosta viranomaiset pystyvät aiempaa paremmin tunnistamaan uhreja ja ehkäisemään ihmiskaupparikoksia. (KYT)

Etiopiassa kolme syrjittyjen vähemmistöjen edustajaa on valmistunut evankelistaksi raamattukoulusta ja aloittanut työnsä seurakuntien palveluksessa. Dessissä ja Kombolchassa 26 seksuaalisesti hyväksikäytettyä vammaista naista on saanut tukea oman pienyrittötoiminnan perustamiseen ja vertaistukea toisilta samassa elämäntilanteessa olevilta naisilta. (KIT)

Boliviassa työtätekevien lasten ja nuorten oma järjestö vahvistui vaikuttamistyössä vuonna 2019 järjestettyjen kurssien avulla. Lapsille annettiin tukiovetusta parempien oppimistulosten lisäämiseksi ja keskeyttämisten lopettamiseksi. Hankkeen ansiosta kaivosalueen lapset ovat saaneet parempia edellytyksiä kasvaa turvallisesti aikuisuuteen. (KYT)

Venäjällä Jokainen-säätiö on järjestänyt vammaisille ihmisille työpajoja, yhteistä tekemistä ja tukiryhmiä, joiden kautta he ovat saaneet vertaistukea, kuntoutusta ja yhdessäoloa. Säännöllinen tukiryhmä vanhemmille on antanut vertaistukea ja apua vanhemmille, jotka ovat menettäneet lapsensa tai heille, jotka hoitavat yksin vammaista lasta. Vapaaehtoistyöntekijöiden määrän kasvu on johtanut säätiön työn laajenemiseen. (KIT)

Ulkomaantöön tavoite 7: Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret oppivat elämäntaitoja ja vastuullisen aikuisuuden perusteita.

Boliviassa lasten ja nuorten oikeuksia heikentää köyhyys, väkivalta, koulutuksen ja työpaikkojen puute, syrjintä sekä eriarvoisuus. Suoraan kadulla asuvia, kerjäämällä ja prostituutiolla itseään elättäviä lapsia on Boliviassa tuhansia. Köyhyys ja syrjäytyneisyys koskettavat eniten nuoria alkuperäiskansojen tyttöjä.

Syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria tuettiin perusopetuksenohjelman, luterilaisen kirkon Verena Wells -keskuksen sekä Cobijan oppimisvaikeuksista kärsivien lasten opetusohjelman ja Tarijan tukiovetusohjelmien kautta. Verena Wells -keskuksen kaikki peruskoulusta valmistuneet tytöt ovat jatkaneet ylemmän tason opintoja, myös Cobijan ja Tarijan lasten oppimistulokset ovat parantuneet huomattavasti. Perusopetuksenohjelma mahdollistaa lasten osallistumisen laadukkaaseen perusopetukseen ja tarjoaa mahdollisuuden jatkokoulutukseen. (KIT)

Kolumbiassa perusopetuksen ohjelmaan osallistuvista lapsista 95 prosenttia suoritti koululuotensa hyväksyttävästi ja nuorista sekä heidän perheistään 98 prosenttia osallistuu ohjelman sisältämiin koulutuksiin ja työpajoihin. Kirkko (IELCO) on tänä vuonna jalkauttanut viime vuonna laaditun lastensuojeluohjeistuksen, joka koskee myös perusopetuksenohjelmaa. Vuonna 2019 perusopetuksenohjelman painopiste on siirtynyt jatko-opiskelijoiden tukemiseen. Jatko-opintoihin ei kaikista köyhimpien perheiden lapsilla ole mahdollisuuksia osallistua, mikä lisää yhteiskunnan eriarvoisuutta. Perusopetuksenohjelman puitteissa tehtiin ohjelmaan kuuluville perheille ns. sosio-ekonominen tutkimus lasten perheiden taloudellisesta ja sosiaalisesta tilanteesta. Sen pohjalta joiltakin jo paremmin taloudellisesti pärjääviltä perheiltä voitiin lakkauttaa tuki, samalla uusia tukea tarvitsevia lapsia saatiin mukaan ohjelman piiriin. (KIT)

Mauritaniassa yhteensä 330 oppilasta, 209 tyttöä ja 121 poikaa, kävi koulua ja eteni opinnoissaan tavoitellusti sekä sai tarvittavat koulunkäyntivälineet. Hankkeessa on 20 vammaista lasta. 94 prosenttia oppilaista läpäisi

lukuvuoden loppukokeet. Oppimistulokset ovat parantuneet, koulutuksen taso noussut, sairastumisten määrä vähentynyt ja vanhempien tietoisuus opiskelun tärkeydestä sekä osallisuus lasten tukemisessa on kasvanut. Kaikki oppilaat ja heidän huoltajansa (283) saivat myös sairausvakuutuksen, jonka myötä 60 oppilasta ja 15 huoltajaa käytti terveyspalveluita. Oppilaat pääsivät myös osaksi kulttuuri- ja urheilutapahtumia sekä osallistuivat koulujen kuukausittaisiin puhtaanapitokampanjoihin. Toimeentulo-ohjelman ansiosta yhteensä 64 huoltajaa (13 miestä ja 51 naista) oppi 16 ryhmässä toimeentulomahdollisuksiensa edistämisestä, johtamisesta ja markkinoinnista. (KIT)

Venezuelan sekasortoisesta taloudellisesta, poliittisesta ja yhteiskunnallisesta tilanteesta huolimatta kirkko on pystynyt tarjoamaan Casa Hogarin turvakodin 19 pojalle ruuan, koulutuksen ja turvan sekä San Blasin esikoulun 28 lapselle koulutusta ja välipalat. Tämä on lisännyt lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä ja yhteisöjensä toivoa paremmasta tulevaisuudesta. Kirkko on aloittanut lastensuojeluohjelman tekemisen. Kirkon nuorille järjestetään laulu- ja soittotunteja. (KIT)

Tansaniassa vahvistettiin syrjäytymisvaarassa olevien nuorten edellytyksiä vastuulliseen aikuisuuteen elämäntaitokoulutuksella sekä kehittämällä opetusmenetelmiä. Vuonna 2019 pääteemoina olivat mm. oppilashuolto ja väkivallattomat keinot koulujen ongelmatilanteissa. Tavoitteena on turvallinen koulunkäynti jokaiselle. Myös **Zimbabwessa** Gwain isoäidit (Gwai Grandmothers' Group) vahvistivat orpoutuneiden lasten elämäntaitoja opettamalla hygieniataitoja ja antaen tukea koulumaksuihin ja kouluvälineisiin. Isoäitien

toiminta vähentää koulunkäynnin keskeytyksiä ja tukee parempien oppimistulosten saamista. (KYT)

Kambodžassa jatkui lastenkotilasten sopeuttaminen takaisin koteihinsa. Viranomaisyhteistyöllä vahvistettiin lastensuojelun toimintamuotoja, mm. lasten tilanteen arvioimista ja lastensuojelutapausten hallinnoimista. Vanhempia nuoria koulutettiin toimimaan lastenkodeissa roolimalleina nuoremmilleen. Nuorisoklubitoiminnassa nuoret saivat vertaistukea ja elämäntaitokoulutusta, jotta he pärjäisivät itsenäisesti päästyään lastenkodista tai muuttuaan takaisin omaan kotiinsa. (KYT)

Etiopiassa syrjäytymisvaarassa olevat nuoret saivat koulutusta seksuaali- ja lisääntymisterveydestä. Samasta aiheesta järjestettiin terveydenhuoltoviranomaisille täydennyskoulutusta, minkä ansiosta nuorten terveyspalvelut parantuivat. (KYT)

Ulkomaantyön tavoite 8: Poliittiset päättäjät ja talousvaikuttajat tiedostavat ihmisoikeuksien toteutumisen esteitä ja toimivat niiden poistamiseksi.

Nepal on yksi Aasian köyhimmistä maista. Vuosien 1996–2006 sisällissodan jäljiltä maa on edelleen poliittisesti hauras. Yhteiskuntaa leimaa eriarvoisuus, ja kehityserot maaseudun ja pääkaupungin Kathmandun välillä ovat suuret. Nepalissa vaikutettiin laajasti paikallisiin päättäjiin vesi ja sanitaatio-, ympäristö- ja vammaisasioissa. Yhteisöjen ja päättäjien välistä dialogia vahvistettiin monenlaisilla teemapäivillä sekä muilla keskusteluilla aluetason viranomaisten kanssa. Toiminnan tuloksena paikalliset viranomaiset alkoivat osoittaa aiempaa enemmän rahoitusta esimerkiksi vesijärjestelmien rakentamiseen. (KYT)

Thaimaassa on pidetty esillä äidinkielen ja monikielisen opetuksen merkitystä. Äidinkielen opetuksen merkitystä lobattiin vastuunkantajille erilaisissa valtakunnallisissa ja kansainvälisissä tapaamisissa ja konferensseissa. Vuoden 2019 suurin tulos oli Thaimaassa järjestetty iso kansainvälinen monikielisen koulutuksen kysymyksiä käsitellyt konferenssi, joka kokosi yhteen satoja tutkijoita, opettajia ja päättäjiä. Konferenssissa pohdittiin erityisesti, kuinka kielikyvykset vaikuttavat YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen maailmassa, jossa ihmisten liikkuvuus on kasvanut. (KIT)

Perhetyön kautta on vahvistettu **Viron** yhteiskuntaa sisäisesti osallistumalla lasten oikeuksia suojelevien lakien säädösprosesseihin, kouluttamalla asiantuntijoita, auttamalla kirkkoa osaksi yhteiskunnallisia verkostoja ja tarjoamalla perheneuvontaa yli tuhannelle perheelle. Kasvatus- ja perheneuvontaa, sovittelua sekä tukiryhmiä ja ennaltaehkäisevää työtä on suunnattu erityisesti vähävaraisille perheille, joissa on perheväkivaltaa, traumatisoitumista, riippuvuuksia, heikkoa vanhemmuutta mielenterveysongelmista tai vanhempien lastenkotitaustasta johtuen sekä erityislapsia (vammaiset, autismispektrin lapset, hyväksikäytön traumatisoimat jne). Tietoisuutta lasten oikeuksista, ylisukupolvisen trauman vaikutuksista, turvallisesta vanhemmuudesta ja avoimesta kirkosta on nostettu seminaarien, konferenssien, mediatyön, artikkeleiden, radio-ohjelmasarjan ja koulutusten avulla. (KIT)

Monissa toimintamaissa viranomaiset ovat kaventaneet kansalaisjärjestöjen toimintatilaa. **Etiopiassa** kehitys kulki vuonna 2019 toiseen suuntaan: kansalaisyhteiskunta sai aiempaa vapaammat mahdollisuudet toimia, mikä vahvisti myös kumppanien vaikuttamistyötä

viranomaisiin päin. Lähetysseuran tukema työ johti vammaisten oikeuksien vahvistumiseen kansallisella tasolla, kun kuurojen erityisopetus valtavirtaistui aiempaa laajemmin. (KYT)

Kambodžassa tehtiin viranomaisvaikuttamista lasten oikeuksien toteutumiseksi. Viranomaisia koulutettiin ja heidän kanssaan tehtiin säännöllistä yhteistyötä äidinkielen opetuksen, lastensuojelun ja ihmiskaupan kysymyksissä. Viranomaisten ymmärrys näistä kysymyksistä lisääntyi ja valmius toimia lasten oikeuksien puolesta vahvistui. (KYT)

Epäoikeudenmukaiset rakenteet ovat keskeinen syy monille ihmisoikeusrikkomuksille **Myanmarissa**. Tukemalla etnisten vähemmistöjen, kansalaisyhteiskunnan, naisten ja muiden syrjittyjen tai marginalisoitujen ryhmien osallistumista rauhanprosessiin hanke on edistänyt ihmisoikeuksien toteutumista Myanmarissa. Myanmarin rauhanprosessin erityistarpeet ja sen tukemisen merkitys ymmärretään myös suomalaisten päättäjien parissa ja yhteiskunnassa laajemmin. (RASO)³

Zimbabwessa kirkkojen neuvosto (ZCC) on jatkanut aktiivista työtänsä vaikuttaakseen poliittisiin päättäjiin ja talousvaikuttajiin, jotta he puuttuisivat tehokkaammin maan vaikeaan tilanteeseen. ZCC on tehnyt tätä työtä yhdessä muiden kristillisten kirkkojohtajien kanssa, muun muassa ottamalla kantaa julkisesti maan tilanteeseen ja puhuttelemalla kannanotoissaan suoraan vastuunkantajia. Kannanotoissa on kiinnitetty huomiota zimbabwelaisen perusoikeuksien toteutumiseen ja valtion vastuuseen taata ne. ZCC:n vaikuttamistyö on saanut huomiota maan presidentiltä, joka julkisesti vastasi yhteen ZCC:n kannanotoista. (RASO)

Syyria-hankkeessa vaikuttamistyön tavoitteena on ollut luoda tilaisuuksia syyrialaisille rauhantoimijoille vuoropuheluun päätöksentekijöiden kanssa Syyrian sisäisestä tilanteesta sekä etenkin syyrialaisnaisten roolista rauhantyössä. National Dialogues -konferenssi Helsingissä kesäkuussa sekä EU:n poliittisen ja turvallisuuskomitean suurlähettiläille syyskuussa järjestetty informaatio- ja keskustelutilaisuus, jossa syyrialaiset naiset toimivat alustajina, mahdollistivat syyrialaisen näkökulmien tuomisen keskusteluun. (RASO)

Lähetysseuran vaikuttamistyön viestejä saatiin mukaan onnistuneesti vuoden aikana useiden politiikkapapereiden sisältöihin, kuten Suomen hallitusohjelmaan, Suomen kansallisen YK:n turvaneuvoston päätöslauselman 1325 'Naiset, rauha ja turvallisuus'-toimintaohjelmaan ja raporttiin, Finnfundin gender-linjaukseen sekä vastuullisuusstrategiaan, Suomen hauraat valtiot -strategian evaluaatioon, sekä YK:n pääsihteerin ensimmäiseen julkilausumaan rauhantyöstä ja konfliktista. (VAIKU)⁴

Lähetysseuran vammaisten henkilöiden oikeuksien asiantuntija oli mukana Suomen UN CRPD COSP -valtuuskunnassa (Conference of States Parties to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities) ja piti puheenvuoron COSP:n ensimmäisessä ulkoministeriön kansainvälisen vammaispolitiikan seurantar ryhmässä. (VAIKU)

Lähetysseura piti vuoden aikana aktiivisesti esillä omankielisen opetuksen merkitystä opetussektorilla muun muassa järjestöjen yhteisen vaikuttamistyön kautta sekä järjestämällä aihetta käsitelleen session osana Kansallista opetusalan kehitysyhteistyöseminaaria. Uskonnonvapautta ihmisoikeutena edistettiin

osana yhteispohjoismaista tiedonvaihto- ja vaikuttamisverkostoa. (VAIKU)

Vaikuttamistyön kohteena olleiden suomalaisten ja YK-virkamiesten tietoisuus on lisääntynyt maa-oikeuksien tärkeydestä rauhantyössä sekä naisten maa-oikeuskysymyksistä, joita pidettiin esillä myös National Dialogues -konferenssissa. Toimintavuonna selvitettiin ja tuotiin esiin erityisesti **Kolumbian** ja **Myanmarin** tilannetta. (VAIKU)

Vuoden aikana laadittiin selvitys kansainvälisen ilmatorahoituksen tilanteesta vaikuttamistyön tueksi. Poliitikot ja virkamiehet tunnustavat ilmatorahoitukseen liittyvät ongelmat ja heillä on poliittinen tahtotila sekä kirjalliset sitoumukset järjestelmän kehittämiseksi. Myös rahoituslaitokset, kuten Finnfund, on tuotu vahvistamaan viestiä tuloksellisuuden kehittämisestä. (VAIKU)

Talouden ja kehityksen vaihtoehtoisista mittaamista järjestettiin yhdessä muiden järjestöjen kanssa keskustelu SuomiAreenaan sekä Beyond Growth -seminaari. Vaikuttamistyön myötävaikutuksesta vaihtoehtoisten mittarien tarve on nyt laajalti tunnustettu poliitikkojen ja virkamiesten parissa, sekä kirjattu muun muassa hallitusohjelmaan ja EU-tasolla Eurooppa-neuvoston Eurooppa 2030-strategiaan. (VAIKU)

Ihmisoikeusperustaisen yritystoiminnan vahvistamiseksi osallistuttiin aktiivisesti Finnwatchin yritys vastuullisuutta sekä vero-oikeudenmukaisuutta edistäviin kampanjoihin. Poliitikot, yritykset ja virkamiehet tuntevat ihmisoikeusperustaisesta huolellisuusvelvoitteesta koskevan lakialoitteen sisällön. Lain asettaminen on kirjattu osaksi hallitusohjelmaa. (VAIKU)

Ulkomaantöön tavoite 9: Kansalaisyhteiskunnan johtajat puolustavat aktiivisesti syrjittyjen oikeuksia.

Nepalissa CCBNN (Christian Commitment to Building New Nepal) järjesti vaikuttamistyön koulutuksia kirkkojen ja kristillisten järjestöjen johtajille ja muille vastuunkantajille sekä haastoi näitä vaikuttamaan yhteiskunnassa uskonnonvapauden ja kirkkojen aseman sekä rauhan ja sovinnon kysymyksissä. Vaikuttamistyö on kohdistunut kastisyrjinnän, naiseen kohdistuvan väkivallan, työttömyyden ja korruption poistamiseen sekä tasapuolisten koulutusmahdollisuuksien, uskontojen välisen suvaitsevaisuuden, ympäristönsuojelun ja vammaisten oikeuksien puolustamiseen. Alueellisiin ja paikallisiin koulutustapahtumiin osallistui yli 1300 henkeä. CCBNN:n johtaja oli mukana perustamassa uskontojen väliselle rauhantöille uutta kattojärjestöä (Interfaith Peace Federation), jossa ovat edustettuina hindulaiset, buddhalaiset, kristityt, muslimit, kiratit, jainalaiset ja bahait. CCBNN osallistui moniin sellaisten uskontojen välistä suvaitsevaisuutta ja uskonnonvapautta ajavien tapahtumien järjestämiseen, jotka ylittivät uutiskynnyksen valtamedioissakin. (KIT)

Kolumbiassa Luterilainen maailmanliitto (LML) koulutti paikallista vammaisjärjestöä vaikuttamistyössä. Vuoden aikana vammaisjärjestö toimi aktiivisesti erilaisissa paikallis-, alue- ja kansallisen tason toimikunnissa ja koukuksissa ajaen miinaonnettomuuksissa loukkaantuneiden sosiaalisuoriteellisia oikeuksia. (KYT)

Vaikuttamistyön vammaisinkluusion asiantuntija sekondeerattiin loppukevästä LML:n Maailmanpalvelun osaston avuksi Geneveen laatimaan ohjeistusta vammaisinkluusion to-

teuttamisesta Maailmanpalvelun maaohjelmis- sa. Ohjeistus hyväksyttiin LML:ssä virallisesti kesäkuussa 2019. ACT-allianssin Disability Advocacy Community of Practise -työskentelyyn osallistuttiin aktiivisesti. Asiantuntijatu- kea tarjottiin myös kumppanijärjestöjen vammais- inkluusion kehittämiseksi **Senegalissa, Boliviassa ja Kambodžassa.** (VAIKU)

LML:n ja KMN:n kanssa tehtiin yhteistyötä myös hyvinvoinnin vaihtoehtoisten mittarien kehittämisessä mukaan lukien Beyond Growth -seminaari. (VAIKU)

Uskonnonvapaus- hanke lisäsi kansalaisyhteiskunnan ihmisoikeustoimijoiden osaamista uskonnonvapauskysymyksissä **Pakistanissa.** (VAIKU)

Lähetysseuran vaikuttamisviestit saivat näkyvyyttä kansalaisjärjestöjen johtajien parissa Fingon eri työskentelyjen kautta. Ilmastorahoitusta sekä verotus- ja kehityskysymyksiä koskevat järjestöjen asiantuntijaverkostot perustettiin Lähetysseuran aloitteesta. (VAIKU)

Ulkomaantöön tavoite 10: Kumppanikirkot ja -järjestöt toimivat ammattitaitoisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti.

Angolan evankelisluterilaisella kirkolla (IELA) on seurakuntia eri puolilla Angolaa, monet sijaitsevat maaseudulla vaikeakulkuis- ten teiden takana. Valtaosa pastoreista tekee työtään vaativissa olosuhteissa perheväkivallan, nälänhädän, lukutaidottomuuden ja muiden ongelmien parissa. Kirkolla on paljon työtä oman hallinnollisen osaamisen ja työntekijöiden ammattitaidon vahvistamisessa. Kirkon johto ja hankevastaavat ovat saaneet tukea ja opetusta yleishallinnollisen kapasiteetin vahvistamiseksi. IELA sai

konsultin vahvistamaan taloushallinnollista kapasiteettia kesäkuussa. Hankevastaavia opetettiin käyttämään uutta talousraporttiformaketta. (KIT)

Lähetysseura järjesti lokakuussa Latinalaisen Amerikan kumppanikirkkojen tapaamisen **Kolumbiassa**. Tämä auttoi kirkkojen työntekijöitä ja hankekoordinaattoreita jakamaan kokemuksia, kehittämään eri työmuotojen välisiä verkostoja ja vahvisti kirkkojen välistä yhteistyötä. Kolumbian luterilaisessa kirkossa järjestettiin hankesuunnittelun, taloushallinnon sekä sukupuoltenvälisen oikeudenmukaisuuden koulutukset. Kirkolla on henkilöstöohjeistus- ja taloushallinnon johtosääntö, ja se on aloittamassa gender-politiikan luomisen. **Bolivian** kirkon työntekijöille järjestettiin tapaamisen yhteydessä kaksi koulutusta, gender-koulutus sekä taloushallinnon koulutus. (KIT)

Senegalissa kirkko on laatinut ohjelmaa omavaraisuuden ja kapasiteetin kasvattamisen toimenpiteistä, jonka myötä se voi arvioida omaisuusarvon paremmin sekä suunnitella tulojaan. Lisäksi viiden seurakunnan tiloissa (St. Louis, Thiadiaye, Fatick, Mbour ja Ndofane) tehtiin kunnostustöitä. Nämä lisäävät merkittävästi kirkon omavaraisuutta tulevaisuudessa. (KIT)

Boliviassa ja **Kambodžassa** kumppanit saivat asiantuntijatuken organisaatioittensa kehittämiseksi. Vuoden aikana vahvistettiin hankhallinnon osaamista ja hyvän hallinnon toimintatapoja. (KYT)

Kolumbiassa kiinnitettiin huomiota paikallisten hanketyöntekijöiden henkiseen hyvinvointiin, koska työtä tehdään sisällissodan jälkeisessä valtiossa hyvin raskaissa olosuhteissa

ja rankkojen aiheiden parissa. Hankesuunnittelun ja -raportoinnin sekä taloushallinnon koulutukset hyödyttivät kirkon kehitysyhteistyötä. (KYT)

Ulkomaantyön tavoite 11: Konfliktin osapuolet vahvistavat keskinäistä luottamusta ja työskentelevät yhteisten ratkaisujen löytämiseksi.

Etiopiassa on lähes sata etnistä ryhmää omine kielineen. Valtavaestö on perinteisesti eristänyt vähemmistöryhmiä normaalista sosiaalisesta kanssakäymisestä vedoten muun muassa siihen, että ne saastuttaisivat muut. Syrjittyjen vähemmistöjen ja enemmistöväestön välisissä keskusteluissa on löydetty uusia tapoja tehdä yhteistyötä. Vähemmistöjen edustajia on lähetetty raamattukouluihin ja yksi on jopa palkattu raamattukoulun opettajaksi, mikä totuttaa eri ryhmiä toimimaan yhdessä. (KIT)

Kolumbiassa konfliktin osapuolille ja uhreille järjestettiin yli 30 koulutusta ja tapaamista Rauhan talo -hankkeen ja kokonaisvaltaisen lähetystyön vahvistamisen hankkeen puitteissa. Nuoret ja naiset sekä heidän yhteisönsä ovat oppineet uusia konfliktin ratkaisutapoja ja ovat valmiita hyödyntämään oppimaansa perheissään sekä yhteisöissään. Naiset ovat valmiita käsittelemään menneisyyden haavoja ja rakentamaan rauhaa. Psykososiaalista tukea ja koulutusta on saanut noin 300 henkilöä. Sen myötä nuoret ja naiset ovat oppineet ilmaistamaan itseään paremmin ja uskaltavat puhua myös aroista asioista. (KIT)

Zimbabwen kirkkojen neuvosto (ZCC) on jatkanut työtänsä kansallisen vuoropuhelun edistämiseksi Zimbabwessa keskustelutilaisuuksien ja dialogitapahtumien myötä. Tilaisuuksia on järjestetty niin paikallisella kuin

kansallisella tasolla, ja niihin on osallistunut eri puolueiden ja yhteiskuntasektoreiden edustajia. ZCC on tukenut niin epävirallisten kuin virallisten tapaamisten avulla hallituksen ja opposition välisen keskusteluyhteyden löytämistä. (RASO)

Myanmarissa on tuettu rauhanprosessin osapuolten, kuten poliittiset puolueet, etniset aseelliset ryhmät ja kansalaisyhteiskunta, keskinäistä koordinaatiota ja yhteisymmärryksen saavuttamista. Osapuolten tiedonsaantia muun muassa federalismista on lisätty ja vahvistettu valmiuksia neuvotella yhtenäisesti rauhanprosessin edetessä. Myanmarin virallinen rauhanprosessi on kuitenkin edelleen umpikujassa. Ongelmakohtien ratkaisemiseksi hankkeessa on tuettu KNU:n (Karen National Union) neuvottelustrategian valmistelua, joka tähtää umpikujan purkamiseen. Tarkastelukauden aikana kansallisen tulitauon allekirjoittaneiden ja ei-allekirjoittaneiden osapuolten neuvotteluyhteys ja koordinaatio ovat vahvistuneet. Poliittiset puolueet keskittyvät enemmän osavaltioiden ja alueiden tarpeisiin etnisten jakolinjojen yli. (RASO)

Syyriassa on luotu yhteisymmärrystä ihmisten välille vuoropuhelujen kautta sekä yhteyksiä paikallisten, alueellisten ja kansallisten vuoropuhelujen ja neuvottelujen välille. Syria Initiative tuki useita 2- ja 3-raiteen dialogeja ja fasilitoi YK:n Syyrian-erityislähettilään Women's Advisory Boardia (WAB). Lisäksi hankkeen kautta on tuettu Lähetysseuran kumppanin, Common Space Initiativen, edustajan työtä Syyrian perustuslaillisen komitean jäsenenä. Komitea käynnisti toimintansa YK:n Syyrian-erityislähettiläs Geir Pedersenin fasilitoimana Genevessä 30.10.2019. Syyrian perustuslaillinen komitea on tällä hetkel-

lä ainoa konfliktin kaikkien osapuolien jollain tasolla tunnustama ja hyväksymä syyrialaisen keskinäinen prosessi, jonka toivotaan avaavan rinnakkaisia poliittisia prosesseja ja luovan yhteisiä visioita Syyrian tulevaisuudesta, ja jolle myös kansainväliset toimijat kuten Turkki, Iran, Venäjä ja Yhdysvallat ovat antaneet hyväksyntänsä ja toivoneet työrauhaa. Komiteaan kohdistuu samaan aikaan toiveita ja turhautumista johtuen erityisesti Syyrian hallituksen haluttomuudesta sitoutua sen työhön. (RASO)

Ulkomaantyon tavoite 12: Rauhanrakentajat osallistavat konfliktin ratkaisun kannalta olennaisia ryhmiä, erityisesti naisia, rauhantyyöhön.

Etiopiassa kristityt ja muslimit ovat eläneet rauhanomaisesti vuosisatojen ajan, ja uskonto on vahvasti mukana ihmisten arjessa ja kulttuurissa. Viime vuosien aikana uskonnolliset jännitteet ovat kuitenkin kasvaneet, kun radikaalit ääriryhmät ovat ottaneet vaikutteita arabimaista. Dessien synodin (hiippakunnan) alueella uskontodialogihankkeen tarjoaman koulutuksen myötä tahto rauhanomaiseen yhdessä elämiseen on vahvistunut. (KIT)

Omanissa Lähetysseuran tukema Al Amana-keskus järjesti työpajat nigerialaiselle ja tansanialaiselle ryhmälle. Keskus järjesti uskontojen välisen työpajan myös pakistanilaiselle ryhmälle sekä fasilitoi psykososiaalisen tuen koulutuksen nigerialaiselle ryhmälle. Persianlahden alueen kirkkojen verkosto tapasi keskuksella. Keskus pyrki vahvistamaan myös Omanin kristillisten kirkkojen välistä yhteistyötä. (KIT)

Pakistanista piispa Humphrey Petersin johdolla Peshawarin alueen uskonnolliset johtajat

tekivät viikon vierailun Al Amana-keskukseen. He näkivät, että eri uskontojen rauhallinen rinnakkaiselo on mahdollista. (KIT)

Kolumbiassa Luterilaisen maailmanliiton ohjelma tuki Chocón maakunnassa rauhanprosessia ja erityisesti alkuperäiskansojen naisten järjestäytymistä. Araucan maakunnassa järjestettiin psykososiaalista tukea ja oikeusapua, ja 60 naista ryhtyi psykososiaalisen tuen edistäjiksi alueella. Kolumbian evankelisluterilaisen kirkon työn ansiosta FARC:ssa taistelleiden entisten sissien sijoitusalueen asukkaat ovat tietoisia oikeuksistaan ja he vahvistuivat juridisen ja yhteisöperustaisen psykososiaalisen tuen ansiosta. Blanquita-Murrin alueelle perustettiin ns. inter-etninen foorumi, jossa haettiin keinoja suojella väestöä aseellisten ryhmien sekä armeijan hyökkäyksiltä. Foorumin tavoitteena on pidemmällä aikavälillä tukea rauhanprosessia. Tämän toiminnan ansiosta paikalliset ihmisoikeuskomiteat ja kyläläiset tuntevat paremmin rauhansopimuksen sisälön. (KYT)

Myanmarissa Lähetysseura pyrkii kumppaninsa, Euro Burma Officen (EBO), kanssa tukemaan syrjittyjen tai muuten marginalisoitujen ryhmien osallistamista rauhanprosessiin siten, että nämä voivat olla mukana heitä koskevissa neuvotteluissa merkityksellisellä tavalla. Hankkeessa pyritään lisäämään etnisten vähemmistöjen, naisten ja nuorten kapasiteettia osallistua tasavertaisesti rauhanneuvotteluihin. Osallistaminen on ollut onnistunutta etenkin epävirallisissa dialogeissa esimerkiksi kansalaisjärjestöjen tai paikallisten poliittisten toimijoiden ja aseellisten ryhmien tapauksessa. Vähemmistöjen kannalta keskeisiä edistysaskeleita ei ole tarkastelukaudella kuitenkaan onnistuttu ottamaan rauhanprosessin

jumiutumisen takia. Etnisen puolen (aseelliset ryhmät, puolueet, kansalaisjärjestöt) neuvotteluvaihtoimet ovat kuitenkin vahvistuneet kumppanin välillisesti tukemien dialogiprosessien ansiosta. Kumppanijärjestö on suunnitellut integroidumpaa sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistamisen ohjelmaa rauhahankkeeseen. (RASO)

Syyria-hankkeen keskiössä on paikallisten rauhantoimijoiden vahvistaminen. Vuoden 2019 aikana syyrialaisien rauhantoimijoiden keskinäiset verkostot ja yhteydet EU-toimijoihin ovat vahvistuneet. Hanke on vahvistanut paikallisten rauhantoimijoiden tietoisuutta poliittisista, taloudellisista ja sosiaalisista kysymyksistä, minkä myötä he pystyvät asemoimaan itsensä ja viestinsä tehokkaammin sekä paikallisella tasolla että kansainvälisesti. Tärkeä tulos vuonna 2019 oli rauhantoimijoiden osaamisen vahvistuminen, josta esimerkiksi toimivat heidän toimintansa yhteisöjen sisäisinä välittäjinä sekä vetäjinä ja mahdollistajina paikallisten ja kansainvälisten toimijoiden vuoropuheluprosesseissa ja työpajoissa. Nämä uudet roolit ovat vahvistaneet työn vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta. Naisten merkityksellisen osallistumisen lisääminen on ollut hankkeen keskeinen painopiste. (RASO)

Zimbabwessa kirkkojen neuvosto ZCC on osallistanut kansallisen dialogiproessin edistämisen kannalta olennaisia ryhmiä mukaan työhönsä. Merkittävimpänä esimerkkinä tästä voidaan pitää kansalais- ja yhteiskuntatoimijoiden sekä kirkollisten toimijoiden yhteistyöfooriumia, joka perustettiin vuoden lopussa. Se pyrkii tuomaan useat ei-poliittiset toimijat yhteen kansallisen dialogiproessin edistämiseksi. Tämä yhteistyöfoorumi, National Convergence Platform, oli seurausta ZCC:n

ja muiden kirkkojohtajien aiempaa julkilausumaa seuranneesta keskustelusta, kuin myös ZCC:n pyrkimyksestä tuoda hajanaiset kansallista dialogia koskevat kansalaisyhteiskunta-aloitteet yhteen. (RASO)

4 Kotimainen toiminta

Keskeiset tavoitteet

Kotimaisen toiminnan keskeisiä tavoitteita on mahdollistaa kokonaisvaltainen lähetystyö ulkomailla, kasvattaa seurakunnilta, yhteisöiltä ja yksityisiltä henkilöiltä saatuja kannatustuuloja sekä lisätä työn tukijoiden määrää.

Seurakuntayhteydet ja varainhankinta

Lähetysseuran kotimaan työ tukee seurakuntia missionaarisuuden toteuttamisessa ja kehittämässä. Työllä vahvistetaan seurakuntien ja työmme tukijoiden sitoutumista Lähetysseuran työhön.

Seurakunnat tukivat Lähetysseuran työtä 12,1 miljoonan euron summalla, joka on edelleen merkittävin osa kannatustuotoista. Kokonaiskannatuksessa on tapahtunut laskua erityisesti talousarvioavustusten osalta. Talousarvioiden kautta saamme edelleen noin 8,3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2018 summa oli noin 8,6 miljoonaa euroa. Palvelusopimuksia Lähetysseuralla oli 356 seurakunnan kanssa, mikä tarkoittaa 93 prosenttia evankelisluuterilaisista seurakunnista.

Merkittävää nousua tapahtui puolestaan Kauneimpien Joululaulujen kolehtien osalta ja kampanja teki historiansa parhaan tuloksen, 1 165 000 euroa. Kampanjan tulos nousi sadallatuhannella eurolla edellisvuotisesta. Uutuutena lanseerattiin Kauneimmat Joululaulut -karaoke, ja karaokea laulettiinkin seurakunnissa, kaupakeskuksissa ja risteilyillä.

Vuonna 2019 varainhankinnassa nostettiin vahvasti esille ympäristötyötämme maailmalla. Ympäristöpankki lanseerattiin vanhan tutun Lasten Pankin rinnalle ja avattiin mahdollisuus kompensoida matkustuksesta aiheutuvia päästöjä kompensaaattorahaston kautta.

Kontaktit seurakuntiin

Seurakuntavierailut ja seurakunnan ytimeen kuuluvan missionaarisuuden vahvistamiseen keskittyvät työskentelyt ovat olennainen osa seurakuntien ja Lähetysseuran yhteistyötä. Vierailuja ovat toteuttaneet lähetystyöntekijöiden lisäksi Lähetysseuran muut asiantuntijat, vapaaehtoiset ja seniorit. Vierailutoimintaa kehitettiin sisällöllisesti yhä paremmin seurakuntien tarpeita palvelemaan suuntaan.

Lähetysseura on myös kehittänyt palvelusopimuksiin liittyvää viestintää ja raportointia, joiden avulla tehostettiin tiedonkulkua seurakunnille ja voitiin antaa seurakunnille entistä parempaa palvelua. Hanke-esittelyjen ja raporttien uusissa formaateissa kiinnitettiin huomiota visuaalisuuteen, laadukkaaseen kuvamateriaaliin työalueilta ja datan uudenlaiseen hyödyntämiseen hankkeiden tuloksista.

Seurakuntayhteyksien ohella yhteyksiä on pidetty myös hiippakuntiin. Hiippakuntien kansainvälisen työn sihteerien/asiantuntijoiden kanssa yhteistyö on ollut myönteistä ja antanut tukea Lähetysseuran ja seurakuntien yhteiseen työhön.

Seurakuntien lähetyskasvatus ja vapaaehtoistoiminta

Kouluuyhteistyössä on järjestetty seurakuntien työntekijöille koulutuksia ja laadittu seurakuntien käyttöön opetus suunnitelman tavoitteisiin liittyvää materiaalia. Lähetysnäyttelyt ovat kiertäneet vilkkaasti seurakunnissa. Lähetysseura osallistui Suomen johtavaan opetus- ja kasvatusalan tapahtumaan Educa-messuille, missä jaettiin 2 000 kappaletta rauhankasvatukseen liittyvää Rauha-peliä ja Maailman uskonnot -pelikortteja. Lähetysseuran verkkosivustolla tarjottiin materiaalia seurakuntien lähetyskasvatuksen ja kouluuyhteistyön sekä oppilaitosten globaalikasvatuksen tueksi.

Kymmenen seurakunnan kanssa on järjestetty kasvatuksen konsultaatio, jossa on pohdittu ja kehitetty seurakunnan missionaarisuutta ja lähetystyön toteutumista eri työaloilla.

Lähetysseura oli mukana kehitysjärjestöjen kattojärjestön Fingon globaalikasvatusverkostossa ja osallistui sen puitteissa opettajaopiskelijoiden koulutukseen ja opettajien täydennyskoulutusseminaareihin järjestämällä työpajoja Helsingissä, Turussa ja Oulussa. Lähetysseuralla on globaalikasvatusjärjestöjen joukossa erityistä osaamista uskontodialogiteemassa, ja kiinnostuneiden määrä kouluissa onkin ollut hyvä.

Globaalikasvatusprojektin puitteissa toteutettiin Suomi-Nepal 360 -elokuvaohjelma Nurmijärvellä ja Harmin kylässä Nepalissa, ja kummassakin maassa hankkeeseen osallistuneet oppilaat olivat innoissaan ja vaikuttuneita. Iltapäiväkerhotoimintaa varten valmistui Istuta akaasia -lautapeli viidestä kestävästä kehityksen teemasta.

Lähetyskasvatusta on tehty myös Lähetysseuran järjestämällä kahdella rippikoululeiril-

lä, nuorten, nuorten aikuisten ja isosten viikonloppuleirillä, varhaisnuorten Missioleirillä ja perheleirillä, jotka järjestetään yhdessä paikallisten seurakuntien kanssa. Leireillä oli hyvin osallistujia, ja palaute osallistujilta oli positiivista. Rippikoululeirillä opettajana toimi Thaimaan evankelisluterilaisen kirkon pappi, mikä osoittautui hyväksi käytännöksi, ja Lähetysseura suunnittelee vastaavan toiminnan jatkamista. Uutuutena rippikoulutoimintaan seurakunnissa luotiin lähetysrastilaatikat, joihin tilattiin 90 seurakuntaan. Laatikoiden materiaalien ja ohjeiden avulla seurakunnat saavat välineet toteuttaa itse rippikoulun lähetystyötä koskevaa opetusta.

Vapaaehtoistoiminnan parissa toteutettiin ilmastoaiheinen Toivoa ilmassa -projekti, joka tarjosi nuorille aikuisille mahdollisuuden syventää osaamistaan ilmastokysymyksissä sekä suunnitella ja toteuttaa viestinnällinen ja varainhankinnallinen hanke. Projektin tuotoksena nuoret tuottivat Ilmastovalintatalon, joka toteutettiin ensimmäistä kertaa Maailma kylässä -festivaaleilla. Sen jälkeen sitä käytettiin muissakin Lähetysseuran ja seurakuntien tapahtumissa.

Lähde liikkeelle -koulutuksia järjestettiin kaksi ja niihin osallistui 36 ihmistä ja ruotsinkieliselle Min Mission -kurssille 13 osallistujaa. Felm Volunteerien vapaaehtoistyön määrä työalueilla kasvoi ja oli yhteensä 8,3 henkilötyövuotta (2018 yhteensä 6 työvuotta). Omanissa, Tansaniassa, Thaimaassa, Israelissa, Kolumbiassa, Virossa, Boliviassa, Namibiassa, Etiopiassa, Botswanaassa ja Kyproksella toimi yhteensä 31 vapaaehtoista. Vapaaehtoiset arvostavat monipuolisia tehtäviä ja kokevat saavansa arvostusta tekemästään työstä. Uutena avauksena aloitettiin yhteistyö Luterilaisen maailmanliiton kanssa, joka tarjoaa jatkossa

vapaaehtoispaikkoja Lähetyseuran kouluttamille ihmisille.

Helsingin seurakuntayhtymän kanssa toteutettiin Felm Exchange -pilottihanke, jonka kautta kuusi pappia pääsi vuoden aikana kuukauden mittaiselle työskentelyjaksolle Jerusalemiin. He tutustuivat Lähetyseuran työhön alueella, osallistuivat toimintakeskuksen hartauselämän toteuttamiseen ja kumppanien työhön. Kokeilusta saatiin erinomaista palautetta sekä papeilta että alueen työntekijöiltä. Loppuvuodesta päätettiin laajentaa ohjelmaa koskemaan koko Helsingin hiippakunnan papistoa, ja pohdinnassa on myös muiden työntekijäryhmien mahdollisuus osallistua ohjelmaan.

Tapahtumat, taidetoiminta ja matkat

Lähetyshuilat järjestettiin toukokuussa 2019 Jyväskylässä yhdessä Kirkkopäivien kanssa ja yhteistyössä paikallisen Yläkaupungin yö-tapahtuman kanssa. Tapahtuman järjestivät Lähetyseuran kanssa yhteistyössä Kirkkopalvelut ja Jyväskylän seurakunta, ja sitä markkinoitiin sloganilla Täytä tyhjä tila. Ohjelmien pääteemoiksi nousivat paitsi globaalin kirkon tulevaisuus, myös ilmastonmuutokseen ja maahanmuuttoon liittyvät kysymykset. Juhliin osallistui suuri joukko Lähetyseuran kumppanien edustajia. Tapahtumaan osallistui 10 000 kävijää ja tuhansia radiointien ja verkkolähetysten kuuntelijoita ja katsojia. Lähetyshuilien tilaisuuksista erityisen suosittuja olivat taidetoiminnan tilaisuudet, ja puheohjelmat tavoittivat kuulijoita, jotka eivät tunteneet Lähetyseuraa entuudestaan. Seuraava Kirkkopäivät ja Lähetyshuilat -yhteistapahtuma järjestetään Oulussa 2021. Ruotsinkielinen Missionsfest

järjestettiin yhdessä Petrus församlingin kanssa toukokuussa Helsingissä.

Lähetyseura osallistui näytteilleasettajan ominaisuudessa 22 tapahtumaan. Kaikissa tapahtumissa esiteltiin Lähetyseuran työtä maailmalla ja Suomessa juhluvuoden teemaa 160 toivon tarinaa. Herättäjäjuhlat, Kirjamesut Helsingissä sekä Maailma kylässä olivat suurimpia tapahtumia. Maailma kylässä -tapahtumassa nuoret vapaaehtoiset lanseerasivat Ilmastoalintatalo -konseptin, jossa yleisö voi tehdä ostoksia Ilmastoalintatalossa ja testata arkisten valintojen ilmastoystävällisyyttä.

Lähetyseura järjesti yhteensä kolme matkaa Lähetyseuran työalueille: opiskelijoiden lähetysmatkan Tansaniaan, Palestiinan maratonmatkan sekä kirkon kasvattajien matkan Botswanaan, lisäksi osallistuttiin kolmen seurakunnan matkojen järjestelyihin. Vieraita työalueilta ja kumppaneiden parista vastaanotettiin noin sata, ja suurin ryhmä näistä oli Lähetyseuran kumppanuuskonsultaation vieraat, yhteensä 34 henkilöä.

Vaikuttamistyön yksikön kanssa järjestettiin Lähetyseuran perinteinen matka Palestiinan maratonille, jonka yhteydessä tutustuttiin myös Lähetyseuran kumppanien työhön Lähi-idässä. Matkalle osallistui 12 henkilöä, jotka pitivät asiaa esillä omien sosiaalisen median ja muiden verkostojensa kautta.

Matkatoiminnan uudenlaista toteutusta varten toteutettiin Virtual Reality -pilottiprojekti, jonka avulla voi vierailla tansanialaisessa kylässä virtuaalivierailulla matkustamisen sijaan.

Taidetoiminta tukee seurakuntien lähetystyötä, pitää esillä Lähetyseuran työtä ja varainhankintaa. Kouluvierailuilla käsitellään työn sisältöä ja produktioissa kerrotaan Lähetyseuran strategian teemoista musiikin, teatterin ja tanssin keinoin. Taidetoiminnan

yhteistyökumppanit tekevät lähetystyötä eläväksi musiikin, draaman ja tanssin keinoin. Lähetysseuran taidetoimintaa toteutetaan seuraavien projektien ja esiintyjien kautta: musiikkiryhmät Amani, Jakaranda, Furahakören ja Safarikuoro, Exit-yhtye, nuorten musiikkikoulutusprojekti Cumina, Jukka Salmisen musiikkitarinat ja koulukonsertit, musiikkidraamat Amalia ja Toivoa ilmassa sekä tanssiryhmä Xaris Finland, joka on toteuttanut mm. tanssivadut Ihmeellinen matka ja Rähä. Useimmat ryhmät tarjoavat myös oman alansa työpajoja.

Toiminnan parissa toteutettiin vuoden aikana 163 erilaista esitystä ja niillä tavoitettiin 23 865 kuulijaa tai katsojaa. Vuoden taide-elämys oli kauppakeskus Triplassa Töölön seurakunnan kanssa järjestetty suuri Kauneimmat Joululaulut -tapahtuma, joka keräsi kauppakeskuksen tapahtumatorille noin 3000 osallistujaa, ja tilaisuus sai myös runsaasti näkyvyyttä mediassa.

Ruotsinkielinen palvelu

Ruotsinkielisen palvelun yksikkö palveli Porvoon hiippakunnan seurakuntia ja ruotsinkielisiä lahjoittajia tehdäkseen lähetystyötä näkyväksi seurakuntien toiminnassa. 92,5 prosenttia hiippakunnan seurakunnista on solminut sopimuksen Lähetysseuran kanssa, ja vuoden aikana vierailtiin 65 prosentissa seurakunnista. Pohjanmaan seurakuntien kanssa työskentelee oma projektikoordinaattori. Kuukausilahjoittajien määrä on jatkanut kasvuaan ja toimintakonsepteja Global aktion ja Motion & Mission on kehitetty edelleen.

Kurssikeskus Päiväkumpu

Kurssikeskus Päiväkumpu palveli entiseen tapaan sekä Lähetysseuran omaa nuoriso- sekä

seniorityötä että ulkopuolisia asiakkaita. Päiväkummun kokonaiskäyttöaste oli 34 prosenttia, josta oman toiminnan osuus oli 45 prosenttia ja ulkoisen toiminnan 55 prosenttia. Seurakunnat ovat suurin asiakasryhmä ja myös uusia seurakunta- ja järjestöasiakkaita on vuoden aikana löytynyt. Päiväkummun majotusrakennusten remontti alkoi 18.11.2019, ja sen on tarkoitus valmistua 20.5.2020 ensimmäisiä rippikouluryhmiä varten. Remontti tuli välttämättömäksi heikkolaatuisen sisäilman ja rakennusten ikääntymisen vuoksi. Suuri osa irtaimistosta kierrätettiin ja lahjoitettiin hyväntekeväisyyteen, esim. Pelastusarmeijalle.

Järjestöt ja säätiöt

Lähetysseuran kanssa yhteistyösuhteessa olevien kotimaisten järjestöjen ja säätiöiden palvelu toteutui vuonna 2019 suunnitelmien mukaan hyvällä tasolla. Myös uusien järjestö- ja säätiökumppanuuksien kontaktointi tuotti toiminnallista yhteistyötä. Lähetysseuralle lahjoittavien järjestö- ja säätiötahojen määrä kasvoi muutamalla 117:ään, mutta noin joka kolmas varoja vuonna 2018 lahjoittanut taho vaihtui 2019 kokonaan uuteen.

Järjestö- ja säätiövarainhankinta laski vuoden 2018 toteutumasta. Osin tämä johtui muutamien keskeisten kumppanisäätiöiden tuloutusten pienenemisestä. Järjestöjen ja säätiöiden lahjoitusten kokonaissumma oli yhteensä noin 720 000 euroa, kun se edeltävänä vuonna oli noin 880 000 euroa. Vähennys johtui useiden lahjoittajien tuloutuksien pienenemisestä. Aiempina vuosina merkittäviä stipendilahjoituksia tehnyt Laurentius-säätiö lopetti viime vuoden aikana toimintansa ja säätiö purettiin. Lahjoitussummiaan kasvattivat Aili Sumion säätiö, Finnische Gemeinde

Hannover, Gran Canarian suomalainen ev.lut. seurakunta, Minna-Maaria ja Juha Sipilän säätiö, Pirkkalan NNKY, Pirkko ja Tarmo Vahvelaisen säätiö sekä Tapiola Sinfonietta.

Lähetysseuran järjestö- ja säätiörahoittajista merkittävimpiä olivat edelleen 2019 Wiktor Pihlmannin säätiö ja Nenäpäiväsäätiö.

Lähetysseuralla oli vuoden 2019 päättyessä 20 yhteisöjäsentä. Yhteisöjäsenet toimivat Lähetysseuran puolestapuhujina seurakunnissa ja yhteyksissä muiden järjestöjen tai omien jäsentensä kanssa. Jäsenjärjestö-

jen joukossa on Lähetysseuralle merkittäviä toiminnallisia yhteistyökumppaneita, mutta useat yhteisöjäsenistä ovat myös Lähetysseuran toiminnan rahoittajia. Yhteisöjäsenistä 12 osallistui lahjoituksin Lähetysseuran työhön.

Jäsenjärjestöt:

Akaan Lähetysyhdistys ry, Eurajoen kristillisen opiston kannatusyhdistys ry, Evankelinen lähetysyhdistys – ELY, Förbundet Kyrkans Ungdom rf, Helsingin Raamattukoulusäätiö, Herättäjä-Yhdistys ry, Ilmajoen Lähetysyhdistys ry, Kansan Raamattuseuran Säätiö, Karis Missionsförening rf, Kuurojen Lähetys ry, Laajasalon opiston säätiö, Lestadiolainen Uusheräys ry, Lähetysyhdistys Betel ry, Martinus-säätiö, Nuori Kirkko ry, Opettajien Lähetysliitto ry, Opiskelijoiden Lähetysliitto ry, Suomen Liikemiesten Lähetysliitto ry, Suomen Raamattuopiston Säätiö ja Vapaa Evankeliumisäätiö.

Viestintä ja kustannustoiminta

Lähetysseura näkyi vuonna 2019 entistä vahvemmin niin verkossa, mediassa kuin sosiaalisessa mediassakin.

Lähetysseura kasvatti reippaasti medianäkyvyyttään vuoden aikana. Lähetysseura sai yhteensä 1091 mediaosumaa, mikä on selvästi enemmän kuin aikaisemmin saavutettu 329 mediaosumaa. Muutos johtuu paitsi aktiivisesta mediatyöstä, myös suureksi osaksi mediaseurantapalvelun vaihtamisesta tarkempaan mediaseurantaan. Uusi mediaseuranta kattaa verkkomedian lisäksi kaiken printtimedian ja maksumuurien takana olevan mediasisällön, jotka aikaisemmin jäivät seurannan ulkopuolelle.

Suomen Lähetysseuran mediajulkisuuden sisällöissä korostuivat vastuullisuuteen ja jouluun liittyvät teemat. Kauneimmat Joululaulut -kampanja toi Lähetysseuralle edelleen selvästi eniten mediaosumia. Lähetysseura sai runsaasti mediajulkisuutta mm. ilmasto-rahasto Hope Fundin avaamiseen, Lähetysseuran Bolivian työntekijöiden evakuointiin ja Triplassa järjestettyyn Kauneimmat Joululaulut -elämystapahtumaan liittyen. Lähetysseuran työn hengellisestä puolesta kirjoitettiin luonnollisesti enemmän seurakuntalehdissä. Säännöllisesti Lähetysseuran ulkomaantyöntekijät kirjoittivat kolumnitekstejä vuoden aikana Aamulehteen, Maaseudun Tulevaisuuteen, Seurakuntalaiseen, Maailman Kuvalehteen ja Sana-lehteen. Printtimedioiden osuus kokonaisjulkisuudesta oli 42 prosenttia. Maakunta-, aikakaus- ja ammattilehdet sekä paikallislehdet toivat kukin yli viidenneksen näkyvyyden printtimedioiden julkisuudesta.

Selvästi eniten mediajulkisuutta Lähetysseura sai valtakunnallisissa medioissa.

Yleisimmät mediat olivat YLE Areena, YLE Teksti-tv ja Sana. Pelkän printtimedian osalta kärjessä olivat Kotimaa, Rauhan tervehdys ja Sana. Alueittain tarkasteltuna Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Keski-Suomen ja Pirkanmaan osuus oli kolmannes julkisuudesta.

Verkkosivujen kävijämäärät kasvoivat selvästi niin Lähetysseuran pääsivustolla (174 530 käyntiä / ed. vuonna 126 704) ja erityisesti Kauneimmat Joululaulut -sivustolla, jossa käynnit lähes kaksinkertaistuivat (226 581 käyntiä / ed. vuonna 133 398). Mobiililaitteikäyttäjät ovat jo suurin kävijäryhmä verkkosivuilla, ja heidän osuutensa kasvaa koko ajan.

Vuonna 2019 vietettiin Lähetysseuran 160-vuotisjuhlavuotta teemalla 160 toivon tarinaa. Juhlavuoden aikana kerrottiin, kerättiin ja julkistettiin lukuisa määrä toivon tarinoita muutoksesta, minkä Lähetysseuran työ on saanut aikaan ihmisten elämässä. Viestintä kertoi toivon tarinoita eri kanavissaan: somessa, podcasteissa ja verkkosivuillaan. Lähetysseuran Facebook-sivulle tuotettiin tarinoita tuloksista aihetunnisteella #160tarinaa. Läpi vuoden viestintä piti esillä erityisesti kahta teemaa: työtä syrjittyjen hyväksi ja ympäristötyötä.

Ulkoministeriön kehitysviestintätuelle tehtiin viestintämatka Nepaliin, jonka tavoitteena oli kertoa Lähetysseuran työstä paitsi tukijoille, myös erityisesti uusille nuorille yleisöille. Siksi matka oli tarkoitus tehdä suosittuun tubettaja Joonan Hellmanin kanssa, joka olisi tuottanut sisältöä omille Youtube- ja somekanavilleen. Hellmanin sairastuttua matka peruuntui hänen osaltaan, mutta matkalta tehtiin kuitenkin artikkeleita Lähetysseuran ja verkkosivuille sekä videoita, jotka kertovat viiden naisen tarinan kautta lapsiavioliitoista, kastisyrjinnästä, tulvatuhoista selviämisestä,

säästöryhmistä ja henkilöllisyyspapereiden merkityksestä. Syksyllä ja vuoden 2020 alussa julkaistut videot ovat tavoittaneet pelkäänsä Facebookissa videokohtaisesti noin 20 000–30 000 ihmistä.

Keväällä 2019 tehtiin Lähetyssanomien kehitysyhteistyöliite, joka tavoitti kaikki Lähetysnomien tilaajat ja jota jaettiin erillispainoksena Maailma kylässä -festivaaleilla. Liite esitteli kehitysyhteistyön tuloksia pidempien artikkeleiden ja lyhyempien uutisten kautta. Myös Mission-lehteen tehtiin kehitysyhteistyöliite.

Syksyllä 2019 tehtiin Lähetyssseuran työn tuloksista kertovia infograafeja ja kolme animaatiovideota: mitä kehitysyhteistyö on, miksi toiset ovat rikkaita ja toiset köyhiä sekä miten ilmastonmuutos vaikuttaa kehitysmaissa. Animaatiot julkaistaan vuoden 2020 keväällä. Lisäksi tehtiin natiivimainosartikkeleita Helsingin Sanomien verkkolehteen, Annan verkkolehteen, Askeleeseen ja Pohjalaisen printti- ja verkkolehteen. Artikkeleissa kerrottiin Lähetyssseuran kehitysyhteistyöstä ja kestävä kehityksen tavoitteiden edistämisestä. Artikkelien kautta tavoitettiin huomattavasti suurempia lukijamääriä kuin mitä Lähetyssseuran omien kanavien kautta olisi mahdollista tavoittaa. Esimerkiksi Helsingin Sanomissa julkaistu artikkelin luki lähes 5 000 ihmistä ja Pohjalainen jaettiin yli 40 000 kotitalouteen.

Isona temaattisena aiheena kehitysviestinnässä oli ilmastonmuutos kehityskysymyksenä, ja keväällä 2019 ilmastoviestintää oli tukemassa osa-aikainen viestinnän suunnittelija. Aihe näkyi artikkeleissa ja sosiaalisen median sisällöissä läpi vuoden. Tammikuussa Ulkomaantoimittajien yhdistys vieraili Lähetysseurassa kuulemassa ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Ilmastoviestijä koulutti myös

Ilmastovalintatalo-projektin vapaaehtoisia ilmastoviestinnästä.

Laura Malmivaaran Tansaniasta kertova valokuvanäyttely Kuivuudessa kasvaa toivoiersi vuoden aikana Jyväskylässä, Kuopiossa, Salossa ja Viitasaarella. Kuopion, Salon ja Viitasaaren näyttelyt järjestettiin yhdessä paikallisten seurakuntien kanssa. Näyttelyn teemana ovat naiset ilmastonmuutoksen vaikutusten keskellä.

Vaikuttamisviestinnässä korostuivat teemoina Ykkösketjuun-yritysvastuulakikampanja, ilmastonmuutos ja ilmastorahoitus. Aiheet näkyivät Lähetyssseuran sosiaalisessa mediassa sekä viestintänä SuomiAreenan ja Maailma kylässä -festivaalien keskustelutilaisuuksista. Lähetyssseuran talousasiantuntijan kirjoituksia aiheista julkaistiin mm. Ulkopolitist-verkkolehdeissä, Turun Sanomissa, kehitysjärjestöjen kattojärjestön Fingon blogissa sekä natiiviarikkelina Voima-lehdessä.

Rauhantyöstä viestimissä iso ponnistus oli National Dialogues -konferenssi, jossa Lähetysseura oli viime vuonna järjestäjävastuussa. Konferenssin vieraita haastateltiin ruotsinkielisen Ylen televisiuutisissa sekä Tekniikka ja talous sekä Tekniikan maailma -lehdissä.

Seuraajamäärät kasvoivat kaikissa somekanavissa. Lähetyssseura Facebook-sivulla oli 12 595 tykkääjää vuoden 2019 lopussa, Twitterissä seuraajia oli vuoden lopulla 2703 ja Instagramissa seuraajia oli vajaat parituhatta. Facebookissa on lisäksi seuraavat aluesivut: Kaakkois-Aasia, Nepal, Tansania, Etiopia, Latinalainen Amerikka, Läntinen Afrikka, Eteläinen Afrikka, Lähi-itä sekä Hongkong, Taiwan ja Manner-Kiina. Sosiaalisessa mediassa painotettiin ajankohtaisiin ilmiöihin tarttumista Lähetyssseuran työn ja asiantuntemuksen näkökulmista. Facebookin algoritmit ovat

heikentäneet viime vuosina organisaatioiden organista näkyvyyttä, minkä vuoksi julkaisujen mainostamiseen panostettiin vuonna 2019 yhä enemmän. Hyvin suunniteltujen kohdenusten ansiosta julkaisut tavoittivat aiheista kiinnostuneita kohderyhmiä, joita olisi vaikea tavoittaa ilman mainostusta. Tavoittavin julkaisu, juhluuden kunniaksi tuotettu Minä uskon -video, tavoitti yli 70 000 ihmistä.

Videoita julkaistiin Lähetysseuran sosiaalisen median kanavissa 25 kappaletta, ja niiden sisällöt liittyivät pääosin kehitysyhteistyöhön, kampanjoihin ja tapahtumiin. Minä uskon -videota esitettiin myös Finnkinon elokuvateattereissa.

Kustannustoiminta julkaisi neljä uutta kirjaa vuoden 2019 aikana. Lähetysseuran entisen toiminnanjohtajan Seppo Rissasen omaelämäkerta Tehtävä suoritettu – Matkani arvojen viidakossa julkistettiin Turussa ja oli hyvin esillä sekä radiossa että muualla mediassa. Alina ja Kati Keski-Mäenpään varhaisnuorille suunnattu Hildan haamu – Etsiväkaksikko Taimi & Luka sai huomiota mediassa ja Helsingin kirjamessuilla, jonne tekijät oli kutsuttu esiintyjiksi. Lisäksi ilmestyivät Titta Sevannon lastenkirja Räyhä sekä syksyllä Sari Lehtelän toimittama Mitä kirkolle kuuluu? jossa mm. Lähetysseuran kumppanuuskirkkojen johtajat ja jäsenet kertovat kirkkojen tilanteesta eri puolilla maailmaa.

Lähetysseuran lehti ilmestyi kahdeksan kertaa. Lehden viimeinen numero oli yhdistetty joululehteen Tulkoon joulu. Numerossa 2 oli 16-sivuinen kehitysyhteistyöosio, joka tuotettiin ulkoministeriön kehitysyhteistyötuella. Lehteä uudistettiin raikkaammaksi ja visuaalisemmaksi – ja ensimmäinen numero uudella ilmeellä ilmestyi toukokuussa 2019.

5 Hallinto

Järjestöhallinto

Jyväskylässä 18.5.2019 pidettyyn vuosikokoukseen osallistui yhteensä 415 edustajaa, joista 376 seurakuntien edustajia, 18 muiden yhteisöjäsenien edustajia ja 21 henkilöjäsentä.

Uusina jäseninä hallitukseen valittiin:

lakimiesasessori Sari Anetjärvi Espoon hiippakunnasta
piispa Teemu Laajasalo Helsingin hiippakunnasta
talousjohtamisen erityisasiantuntija Juha Nivala Oulun hiippakunnasta
tiedottaja Sakari Vanhanen Tampereen hiippakunnasta

Erovuorossa olleista valittiin uudelleen
kirkkoherra Jussi Peräaho Lapuan hiippakunnasta

Hallituksessa jatkoivat
ohjelmapäällikkö Heidi Juslin-Sandin Porvoon hiippakunnasta
kirkkoherra Jaana Marjanen Kuopion hiippakunnasta
kirkkoherra Juhana Markkula Turun arkkihiippakunnasta
lähetystyön koordinaattori Ulla Mäkinen Oulun hiippakunnasta
talous- ja hankintajohtaja Mirja Niemi Lapuan hiippakunnasta.
kirkkoherra Jukka Pakarinen Helsingin hiippakunnasta
projektiohjaaja, insinööri Simo Suutari Mikkelin hiippakunnasta

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin piispa Teemu Laajasalo, varapuheenjohtajana jatkoi varatuomari Mirja Niemi. Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

Tilintarkastajiksi valittiin KPMG:n tilintarkastajista KHT Kirsi Aromäki ja KHT Heidi Vierros sekä varatilintarkastajaksi KHT Jyri Salojuuri.

Aikaisempien vuosien tapaan vuosikokous Kuopiossa 2018 valtuutti hiippakuntien edustajista ja muita yhteisöjäseniä edustavasta jäsenestä koostuvan vaalitoimikunnan valmistelemaan seuraavaan vuosikokoukseen hallituksen jäsenten vaalia koskevan esityksen. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Kansainvälinen neuvottelukunta

Lähetysseuran hallitus päätti kansainvälisen neuvottelukunnan perustamisesta sekä hyväksyi neuvottelukunnan johtosäännön. Suomen Lähetysseuran kansainväliseen neuvottelukuntaan kuuluu kaksitoista jäsentä, joista kymmenen edustaa Suomen Lähetysseuran kansainvälisiä kumppaneita Lähetysseuran työalueilta. Neuvottelukunnan tarkoitus on kumppanien osallisuuden vahvistaminen ja heidän vaikuttamismahdollisuuksiensa lisääminen Suomen Lähetysseuran suunnittelussa ja seurannassa.

Neuvottelukunnan kautta Lähetysseuran hallitus saa säännöllistä tietoa kumppanien näkemyksistä ja tarpeista. Neuvottelukunnan tavoitteena on myös vahvistaa Lähetysseuran kumppanien välistä verkostoitumista ja tiedonvaihtoa. Suomalaisina jäseninä toimivat Suomen Lähetysseuran hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kokoonkutsujana ja esittelijänä Suomen Lähetysseuran toiminnanjohtaja.

6 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Lähetysseuran työntekijöiden määrä vuoden lopussa oli 207 (210 vuonna 2018), kun laskennassa huomioitiin kaikki vähintään 4 kk:n pituiset aktiiviset työsuhteet. Näistä 77 oli ulkomaantyötä tekeviä työntekijöitä (83) ja 10 ulkomaantyöntekijöitä määräaikaisessa kotimaantehtävässä (8).

Voimassa olevia työsuhteita Lähetysseurassa oli yhteensä 244 (224). Luvut sisältävät myös erilaisilla vapailta olevat työntekijät, joilla on työsuhde voimassa. Toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita näistä oli 78 prosenttia (80 prosenttia). Ulkomaantyösuhteiden osuus toistaiseksi voimassa olevista työsuhteista oli noin 39 prosenttia (41 prosenttia). Määräaikaisissa työsuhteissa olleista 54 työntekijästä 28 oli ulkomaantyöntekijöitä.

Lähetysseuran henkilöstöstä 68 prosenttia (70 prosenttia) oli naisia ja 32 prosenttia (30 prosenttia) miehiä. Lähetysseuran henkilöstön keski-ikä on vuosittain alentunut hieman vuodesta 2015 alkaen ollen vuoden 2019 lopussa 47 vuotta.

Henkilöstön koulutustaso on asiantuntijaorganisaatiossa korkea ja jakauma samansuuntainen sekä ulkomaan että kotimaan tehtävissä toimivilla.

Osaamisen ja työyhteisön kehittäminen

Henkilöstön ja työyhteisön kehittäminen on Lähetysseurassa tärkeää. Henkilökuntaa koulutettiin toimintavuoden aikana mm. eettisistä

periaatteista, tietoturvasta, matkustusturvallisuudesta sekä ympäristöön liittyvistä asioista. Koulutusta järjestettiin myös teologiasta ja aloitettiin teologian ajankohtaisiin ilmiöihin pureutuvat uutistunnit. Koulutukset käsitelivät mm. kontekstuaalista teologiaa, missiologiaa ja tämän hetken ajankohtaisia ilmiöitä ekumenian kentällä. Osallistuttiin myös seurakunnissa tapahtuviin konsultaatioihin ja missiologiisiin koulutuksiin.

Uudet työntekijät perehdytetään erityisen perehdyttämishojelman avulla muun muassa organisaation toimintaan, työehtoihin ja hallintoon. Perehdytyskoulutukseen osallistui vuonna 2019 lähes 40 koti- tai ulkomaantyöntekijää. Perehdytyksessä hyödynnettiin enenevässä määrin verkkokursseja.

Kirkon kansainvälisen työn erityiskoulutus toteutetaan yhteistyössä Seurakuntaopiston kanssa. Vuonna 2019 koulutuksen aloitti 13 uutta ulkomaantyöhön lähtijää, ja vuoden aikana koulutuksen sai valmiiksi neljä. Lisäksi pilottina käynnistetyn Felm Theology -ohjelman kautta rekrytoidut neljä henkilöä osallistuivat koulutukseen soveltuvin osin.

Ratkaisukeskeinen valmentajuus työmenetelmäksi -koulutus järjestettiin yhteistyössä Helsingin yliopiston täydennyskoulutuskeskus HY+:n kanssa. Valmennus aloitettiin organisaatiossa syksyllä 2019 ja se päättyi keväällä 2020, ja koulutukseen osallistui 15 työntekijää. Lisäksi mentorikoulutukseen osallistui Lähetysseuran kaksi työntekijää sekä ryhmänohjaajakoulutukseen kolme työntekijää. Työnohjauksessa

käytettiin ensisijaisesti kirkon työnhajajia. Lähetysseuran toimiston esimiehille järjestettiin vertaisryhmäkeskusteluja esimiestyön tueksi viisi kertaa syksyn aikana.

Lähetysseuran rekrytoinnissa sekä seurakuntayhteyksien ja varainhankinnan organisaatio- uudistuksessa huomioitiin urapolkunäkökulma.

Työhyvinvointi ja yhteistoiminta

Yhteistoimintaneuvottelukunta kokoontui vuonna 2019 kaksi kertaa. Kokouksissa sovittiin muun muassa Mehiläisen uuden työkykytutkan käyttöönotosta, TES:n mukaisten palkankorotusten käyttämisestä sekä säästötoimista.

Lokakuussa vietettiin Reilun kaupan viikkoa ja Lähetysseura osallistui järjestämällä yhden Reilun kaupan kahvitauon. Joulukuussa järjestettiin Joulupaja missä halukkaat saivat tehdä ympäristöstävällisiä joulukortteja ja kosmetiikkaa.

Hankalien asioiden käsittelyyn liittyvä Puheeksiotto-koulutus järjestettiin koko henkilöstölle ja esimiesfoorumissa sekä täydennettiin varhaisen tuen mallia. Lähetysseura tarjoaa jatkossa mahdollisuutta niin kutsuttuun matalan kynnyksen keskusteluapuun työterveyshuollon tukena.

Henkilöstöhallinto

Kristillisiä järjestöjä koskevan työehtosopimuksen mukaisia palkankorotuksia käytettiin ulkomaantyöntekijöiden palkkataulukon täsmentämiseen sekä kotimaantyöntekijöiden tehtävänimikkeiden ja vaativuusryhmien vastaavuuden korjaamiseen.

Vuonna 2019 rekrytointiprosesseja oli kotimaan- ja ulkomaantyössä 49 (59). Tehtäviin

valittiin yhteensä 51 työntekijää, joista 38 oli naisia. Hakijoita oli kaiken kaikkiaan 495. Kotimaan tehtäviin hakeneista 82 prosenttia oli naisia. Ulkomaantyöhön hakeneiden osalta sukupuolijakauma on tasaisempi: hakijoista 53 prosenttia oli naisia.

Ulkomaantehtäviin rekrytoitiin 14 (14) työntekijää. Tehtävistä kaksi oli vakituisia Lähetysseuran hallinnollisia tehtäviä, muut määräaikaisia. 13 tehtävää täytettiin ulkoisella haulla ja yksi kutsumenettelyllä. Yksi tehtävä jäi täyttämättä kahdesta hakukierroksesta huolimatta ja yksi valituista perui lähtönsä ulkomaantyöhön. Hakemuksia ulkomaantyöhön saapui yhteensä sata. Hakeneista haastateltiin 41 henkilöä, joista naisia oli 21. Tehtäviin valittiin yhdeksän naista ja neljä miestä. Valittujen puolisoista työllistettiin kolme, yksi nainen ja kaksi miestä.

Kotimaantehtäviin rekrytoitiin yhteensä 37 (45) henkilöä. Avoimista tehtävistä 12 oli vakituisia työsuhteita. Tehtäviin haastateltiin 99 henkilöä, joista 78 naisia. Tehtäviin valituista 29 (78 prosenttia) oli naisia.

Verkkosivuilta kerättyjen tilastotietojen mukaan Lähetysseura työnantajana -sivulla kävi vuoden 2019 aikana 4 300 (5 000 vuonna 2018) vierailijaa.

7 Kehittämistoiminta ja tukipalvelut

Lähetysseuran strategiassa tavoittelemme ennakoitavuutta suhteessa kumppaneihimme ja henkilöstöömme. Tavoitteen saavuttamiseksi on kehitetty toimintaprosesseja, joiden avulla toimintatapoja hiotaan tehokkaammiksi, tuloksellisemmiksi, yhdenmukaisemmiksi ja pitkäjänteisemmiksi. Vuonna 2018 käynnistettyä projektia jatkettiin määrittelemällä Lähetysseuran ydinprosessi ja sitä tukevat muut prosessit. Edellä kuvattu työ on osa Lähetysseuran valmistuvaa laatukäsikirjaa.

Kuluneen vuoden aikana toteutettiin kotimaisessa toiminnassa organisaatiomuutos, jonka tavoitteena on selkeyttää ja tehostaa toimintaa. Uusi organisaatio aloitti toimintansa 1.8. Tuolloin viestintä- ja kustannustoimintayksiköt siirtyivät toiminnanjohtajan toimistoon ja yksityinen varainhankinta uuteen seurakuntasuhteiden ja varainhankinnan osastoon. Uudistuksessa yhdistettiin seurakunnallinen ja yksityinen varainhankinta palvelemaan kaikkia Lähetysseuran lahjoittajia – niin seurakuntia, yksityishenkilöitä, yhteisöjä kuin yrityksiäkin. Marraskuussa myös vaikuttamistyön yksikkö siirtyi ulkomaanosastolta toiminnanjohtajan toimistoon, ja teologisen asiantuntijan tehtävä siirtyi osaksi linjaus- ja vaikuttamistyön yksikköä toiminnanjohtajan toimistossa. Yksikön tehtäviin liitettiin aikaisempaa vahvemmin koko organisaatiota ohjaavan sisäisen linjaustyöskentelyn koordinointi ja fasilitointi. Muutoksella varmistetaan linjakkuuden sekä teologisen osaamisen kehittyminen Lähetysseurassa. Linjaustyöskentelyn osalta vuoden aikana valmisteltiin

Lähi-idän toimintalinjausta, sukupuolten tasarvoon liittyvää toimintalinjausta sekä lastensuojeluohjeistusta. Näiden linjausten viimeistely, hyväksyminen ja toimeenpano siirtyivät vuodelle 2020.

Lähetysseuran uudessa Maistraatinportin toimitilassa toteutettiin käyttöastemittaus ja työntekijäkysely, johon saatujen vastausten mukaan työtilat tukevat yhdessä tekemistä hyvin (arvo 4,1 vuonna 2019 / 3,6 vuonna 2018, asteikko 1–5). Toiminnanjohtajan tiedotustilaisuuksia pidettiin säännöllisesti, mikä lisäsi sisäistä tiedonkulkua. Intraan suunniteltu uudistus siirrettiin toteutettavaksi myöhemmin.

Ympäristö ja ilmastonmuutos on yksi Lähetysseuran läpileikkaavista teemoista. Kirkkohallitus myönsi maaliskuussa Suomen Lähetysseuralle Kirkon ympäristödiplomin, minkä edellytyksenä oli Lähetysseuralle laadittu ympäristöohjelma. Lisäksi ympäristöohjelma laadittiin teeman jalkauttamiseksi Lähetysseuran toimintaan. Seurattaviksi ympäristöindikaattoreiksi päätettiin lentojen hiilidioksidipäästöjen vähentäminen 25 prosenttiin vuoteen 2022 mennessä, ympäristömerkittyjen tuotteiden lisääminen 5 prosenttia ohjelmakauden aikana sekä työmatkojen kulkemista julkisilla, pyöräillen tai kävellen lisätään 5 prosenttia ohjelmakauden aikana. Ympäristöohjelman toteuttamiseksi Lähetysseuraan perustettiin ympäristötyöryhmä sekä ulkomaanosaston ilmastyöryhmä, joka keskusteli erilaisista keinoista lentopäästöjen vähentämiseksi. Lähetysseura kompensoi omien lentojensa päästöt Hope Fundin kautta Tansanian ja Nepalin

metsityshankkeissa. Ympäristöteema on myös ollut esillä seurakuntavierailuilla ja sitä kautta teemoista on keskusteltu noin 800 ihmisen kanssa.

Ensimmäinen – ja jatkossa vuosittain tehtävä – tietotilinpäätös tehtiin 2019. Tämä sisältää mm. tietosuojapolitiikan ja tietoinventaarion kaikista Lähetysseuran rekistereistä.

Toimintavuonna Vuorimiehenkadulla sijainnut arkisto muutettiin Pitäjänmäen kiinteistöön.

8 Talous

Talouden näkökulmasta vuosi 2019 oli monessa suhteessa haastava ja etenkin kannatus- tuottojen osalta kaksijakoinen: alkuvuosi sujui edellistä vuotta paremmin ja ennakoitiin kokonaan parempaa lopputulosta kuin vuoden 2018 kannatus- tuottokertymä. Loppuvuoden heikompi kertymä taas johti likviditeetin ongelmiin, jotka ratkaistiin sijoituksia realisoimalla.

Vuoden taloudelliseksi lopputulemaksi kannatus- tuottojen osalta jäi hieman parempi tulos kuin vuonna 2018, mutta tulos (17,4 M€) jäi kuitenkin selkeästi alle budjetoidun (18,7 M€). Tämä omalta osaltaan johti alijäämävaiheeseen tilinpäätökseen (1,972 M€). Myös sijoitustuotot jäivät jonkin verran budjetoiduista, mikä johtui eräisiin sijoitusinstrumentteihin tehdyistä arvonalennuksista. Kulubudjetteja ei ylitetty, vaan syynä tilinpäätöksen alijäämäisyyteen oli ennen kaikkea kannatus- tuottojen lasku ja arvonalennuksista johtuneet sijoitusten kulu- kirjaukset.

Huolimatta tilinpäätöksen alijäämästä säilyi Lähetysseuran taseasema edelleen vahvana.

Keskeistä tulonhankinnassa 2019:

1. Kannatus- tuotot kasvoivat 0,2 miljoonaa euroa suuremmiksi kuin vuonna 2018. Lisä- työt johtuivat pääosin testamenttituotto- jen 0,6 miljoonan euron lisäyksestä.
2. Seurakuntien talousarvioavustukset vähen- tyivät n. 0,3 miljoonaa euroa 8,3 miljoo- naan euroon.
3. Ulkoministeriön kehitys- yhteistyöavustuksia kirjattiin 4,9 miljoonaa euroa sekä rauhan- ja sovinnon työn avustuksia 2,8 mil- joonaa euroa.
4. Elinkeinotoiminnan (Päiväkumpu ja kus- tannusliiketoiminta) yhdistetty tulos parani vuodesta 2018 lähes 100 000 euroa. Päi- väkummun tuotot laskivat vuodesta 2018, mutta kulut laskivat ulkoistamisen ja toi- minnan kehittämisen vaikutuksesta vielä enemmän. Kustannusliiketoiminnan tulos parani myös merkittävästi.

Kulut

Ulkomaantyön kulut (18,5 M€) säilyivät vuo- den 2018 tasolla (18,6 M€). Kotimaantyön kulut pysyivät hyvin budjetoiduissa kuluraa- meissa. Kokonaisuutena voidaan todeta, että kulujen suhteen pysyttiin suunnitelmassa ja budjeteissa.

Tase

Taseen loppusumma oli vuoden 2019 lopu- sa 29,9 M€ (vuonna 2018 32,1 M€). Pääsyy- nä taseen loppusumman alentumiseen olivat vastaavaa puolella finanssivarallisuuden lasku (omistusten realisointi likvidisyysperusteel- la) 0,5 M€ ja siirtosaamisten vähentyminen 0,8 M€. Mainittakoon kuitenkin, että raken- nusten ja rakennelmien tasearvo kasvoi 1,4 M€ johtuen valtaosin Jerusalemin toimintakeskuk- sen remontista. Vastattavaa puolella merkittävin yksittäinen ero edelliseen vuoteen oli tuloksen

heikkeneminen. Lainoja lyhennettiin sovitusti lainaehtojen mukaisesti (0,7 M€). Taseasema ja omavaraisuusaste säilyivät edelleenkin hyvällä tasolla (oma pääoma vuonna 2019 19,3 M€; vuonna 2018 21,2 M€).

Finanssivarallisuus väheni vuoden 2019 aikana 0,5 M€. Finanssivarallisuuden arvo per 31.12.2019 oli 14,5 M€ (15,1, M€ per 31.12.2018).

Tietohallinto

Viime vuodet ovat työllistäneet uusien tietojärjestelmäprojektien kautta. Nyt nuo projektit on saatu päätökseen ja viimeisimpänä niistä taloushallinnon järjestelmien uusiminen 2019. Prosessien kuvaaminen saatiin hyvin käyntiin mm. digitaalisten palvelujen hallinnan prosessikuvausten myötä. Vuonna 2019 aloimme tietohallinto- ja talousyksiköiden kesken järjestelmällisemmin tutkia talousyksikön käytössä olevien tietojärjestelmien automatisointiominaisuuksia. Aloitimme syksyllä useiden pienimuotoisten automatisointien toteuttamisen, kuten automaattisen tiliöinnin testaamisen, ja hyödynsimme siinä myös erästä ohjelmistorobotiikan tuotetta.

Olemme kehittäneet raportointia monin tavoin ja luoneet mm. tietovarastodatamme pohjalta monia uusia raportteja Power BI -teknikkaa hyödyntäen.

Tietoturvahyökkäykset ja kalasteluviestit lisääntyivät edelleen myös Suomessa. Vuoden 2019 aikana paransimme tietoturvaa mm. lisäämällä tekoälyyn pohjautuvan tietoturvajärjestelmämme kattavuutta ja parantamalla pilvipalveluittemme tietoturvaa. Käytössämme on online -tietoturvakoulutus, joka on pakollinen koko henkilökunnalle. Myös vuonna 2019 useat työntekijät suorittivat tietoturvakoulu-

tuksen. Toiminnanjohtaja hyväksyi 2019 päivitetyn henkilöstön tietoturvaohjeen.

9 Toiminnan arviointi

Riskienhallinta

Kirjanpitolaian tarkoittamia toiminnan ja talouden riskejä ovat:

- kannatustulojen tai yleisavustusten merkittävä väheneminen
- työn edellytysten ja työntekijöiden turvallisuuden heikkeneminen
- sotien tai muiden yhteiskuntarauhaa järkyttävien tapahtumien seurauksina menojen kasvattavat valuuttakurssimuutokset.

Erityyppisten varainhankintamuotojen olemassaolo tasoittaa kannatustulojen vaihtelua. Seurakuntien kannatussopimukset ja yksityisesti lahjoittavien kuukausilahjoitussitoumukset antavat taloudelliselle tuelle jatkuvuutta.

Maittain on laadittu riskikartoitukset ja niiden ajantasaisuudesta huolehditaan. Poliittisen tilanteen kiristytessä aluepäällikkö johtaa maakohtaista varautumista ja etenee suunnitelmien mukaisesti. Työntekijöitä ohjeistetaan maakohtaisesti. Työntekijät kutsutaan tarvittaessa kotimaahan. Jos työ estyy kyseisessä maassa pysyvästi, työntekijöille pyritään löytämään uusi sijoituspaikka.

Tilintarkastusyhteisö KPMG suoritti Lähetysseurassa loppuvuoden 2019 aikana riskienhallinnan tarkastuksen. Seuraavassa muutamia keskeisiä suosituksia:

1. Suositellaan riskienhallinnan työryhmän perustamista tai riskienhallinnan kokonaisvaltaisen läpikäynnin sisällyttämistä johtoryhmässä tehtäviin asioihin.

2. Suositellaan, että kokonaisvaltaisen riskikartoituksen vuosittainen läpikäynti sekä osasto- että organisaatiotasolla sisällytetään osaksi Lähetysseuran hallinnon vuosikelloa.
3. Suositellaan, että lisätään riskienhallinnasta vastuut henkilöstön toimenkuviin.
4. Suositellaan, että riskienhallinnan osasto- ja organisaatiotason kokonaisuuden läpikäynti lisätään joko johtoryhmän tehtäväksi tai erillisen riskienhallinnan työryhmän (ks. suositus 1) vastuulle. Kokonaisuuden suositellaan olevan vuosittain läpikäytävä riskikirekisteri liitettynä esimerkiksi organisaatiotason tulokorttiin, jossa on määritelty tärkeimmät riskit todennäköisyyden ja vaikeuttavuuden mukaan sekä riskien hallintakeinot ja vastuuhenkilöt.

Tulevan kehityksen arviointi

Taloussuunnittelussa varaudutaan siihen, etteivät seurakuntien kannatustulot kasva merkittävästi lähivuosien aikana verrattuna vuoteen 2019. Suomen kirkon jäsenrakenne ja talous antavat aihetta otaksumaun, että budjettivarat ja seurakuntien vapaaehtoinen kannatus tulevat vähenemään lähivuosina. Sen sijaan kasvu on mahdollinen keräysten ja yksityishenkilöille suunnatun varainhankinnan kautta. Vuosien 2021–2023 budjettitavoitteena on, ettei toiminnallista alijäämää enää vuonna 2023 muodostu. Vuoden 2020

budjetti on rakennettu noin miljoona euroa alijäämäiseksi.

Ulkomaisten työn osuus pyritään edelleen säilyttämään 75 prosentissa toiminnan resursseista. Kehitysyhteistyön osuuden oletetaan pysyvän vuoden 2019 tasolla (kuitenkin pois lukien vuoden 2020 ja 2021, joihin ulkoministeriö on myöntänyt lisäavustuksia).

Toiminnallisesti jatketaan strategiakauden toivon teemojen ja ulkomaantyön tavoitteiden mukaista työtä. Kotimaisessa työssä jatketaan varainhankinnan ja tunnettuuden kehittämistä sekä seurakuntien palvelua.

Koronapandemian vaikutukset

Uuden koronaviruksen leviäminen maailmanlaajuisesti alkuvuodesta 2020 on aiheuttanut Suomessa ja Lähetysseuran kumppanuusmaissa laajoja vastatoimenpiteitä. Huhtikuussa 2020 kaikissa toimintamaissa oli voimassa liikkumista rajoittavat poikkeussäännöt. Tämä vaikutti vakavasti Lähetysseuran mahdollisuuksiin pitää yhteyttä suomalaisiin seurakuntiin ja toteuttaa hanketyötä työalueilla. Huhtikuussa 2020 emme vielä tiedä, miten vakavasti pandemia tulee vaurioittamaan kumppanimaiden taloudellisia ja sosiaalisia rakenteita. On odotettavissa, että merkittävä osa hanketyöstä on suunnattava uudelleen niin, että se vastaa sairauden aiheuttamiin haasteisiin.

Koronaviruksen leviäminen on tuottanut valtavia haasteita maailmantaloudelle ja myös Suomen taloudellisille rakenteille. Huhtikuussa 2020 on vaikea arvioida, miten pitkäaikaisiksi toimenpiteet tulevat muodostumaan. Merkkejä yhteiskuntien uudelleen käynnistamisestä näkyy esim. Tanskassa ja Norjassa.

Jos esimerkiksi kokoontumisrajoitukset jatkuvat 4–5 kuukautta, taloudelliset vaikutukset Lähetysseuran tuloihin ovat noin miljoonan euron luokkaa. Jos rajoitukset jatkuvat vuoden loppuun asti, vaikutukset ylittävät reippaasti kaksi miljoonaa euroa.

Pidemmällä tähtäimellä seurakuntien vähentyneet verotulot vaikuttanevat Lähetysseuran mahdollisuuksiin tehdä työtään. Muutos vaikuttaa tulo-odotuksiin vuosille 2021–2022.

LIITE 1 Ulkomaisen työn toteutus 2019 (brutto)

	Hankkeiden lukumäärä 2018	Hankkeiden lukumäärä 2019	Kulut 2018 1000 euroa	Kulut 2019 1000 euroa	Työntekijät 31.12.2018	Työntekijät 31.12.2019
Kirkollinen työ	161	151	8663	9319	71	70
Kehitysyhteistyö + katastrofityö	50	44	5809	5345	10	9
Hallinto- ja muut kulut	0	0	1398	775	10	8
Rauha ja sovinto, vaikuttamistyö	8	14	2990	2907	0	0
Yhteensä	219	0	18860	18346	91	87

Alue	KAIKKI KULUT	2018 Ohjelma-kulut € 1000	2019 Ohjelma-kulut € 1000	2018 Hallinto-kulut € 1000	2019 Hallinto-kulut € 1000	Työntekijät 31.12.2018	Työntekijät 31.12.2019
Eteläinen Afrikka ¹		1812	1589	178	56	13	12
Itäinen ja Keski-Afrikka ²		3042	3174	227	122	18	18
Läntinen Afrikka ³		1235	1151	113	93	8	9
Mekong-alue ja Oseania ⁴		2038	2057	190	43	18	15
Kiina ⁵		866	1038	191	109	10	10
Lähi-itä ⁶		994	1038	158	70	8	5
Nepal ja Pakistan		1908	1908	91	63	5	5
Latinalainen Amerikka ⁷		956	1090	27	-14	4	4
Eurooppa ⁸		577	592	68	67	7	6
Globaali yhteistyö ja yhteiset ⁹		4034	3934	155	166	0	3
yhteensä		17462	17571	1398	775	91	87

1 Angola, Botswana, Etelä-Afrikka, Namibia, Zimbabwe, Sambia

2 Etiopia, Tansania

3 Mauritania, Senegal

4 Kambodža, Laos, Papua Uusi Guinea, Singapore, Thaimaa, Vietnam, Myanmar

5 Kiina, Hongkong SAR, Taiwan

6 Israel, Jordania, Palestiina, Kypros, Syyria, Oman

7 Bolivia, Kolumbia, Venezuela, Nicaragua

8 Ranska, Venäjä, Viro

9 Globaali maailmanlaajuinen yhteistyö, yhteiset 0140

LIITE 2 Yhteistyökumppanit 2019

ALUE	MAA	YHTEISTYÖKIRKOT	YHTEISTYÖJÄRJESTÖT
Eteläinen Afrikka	Angola	<ul style="list-style-type: none"> • Angolan evankelisuterilainen kirkko (IELA) 	<ul style="list-style-type: none"> • Instituto de Teologia Evangelica no Lubango (ISTEL) • Yhtyneet Raamattuseurat (UBS)
	Botswana	<ul style="list-style-type: none"> • Botswanan evankelisuterilainen kirkko (ELCB) 	<ul style="list-style-type: none"> • Thuso Rehabilitation Center (TRC) • Botswana Gender Based Violence Prevention & Support Centre (BGBVC) • Botswana Network on Ethics, Law and HIV/AIDS (BONELA)
	Etelä-Afrikka		<ul style="list-style-type: none"> • Kwa-Zulu Natal Christian Council (KZNCC) • CBR Education and Training for Empowerment (CREATE) • Tswane Leadership Foundation (TLF)
	Namibia	<ul style="list-style-type: none"> • Namibian evankelisuterilainen kirkko (ELCIN) 	<ul style="list-style-type: none"> • Girl Guides Association of Northern Namibia
	Zimbabwe		<ul style="list-style-type: none"> • Gwai Grandmothers Group (GGG) • Zimbabwe Council of Churches (ZCC) • Jairos Jiri Association
Itäinen ja Keskinen Afrikka	Etiopia	<ul style="list-style-type: none"> • Ethiopian evankelinen Mekane Yesus -kirkko (EECMY) 	<ul style="list-style-type: none"> • SIL Ethiopia
	Tansania	<ul style="list-style-type: none"> • Tansanian evankelisuterilainen kirkko (ELCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS) • Tumaini University Makumira (TUMA) • Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN)
Läntinen Afrikka	Mauritania		<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML)
	Senegal	<ul style="list-style-type: none"> • Senegalin luterilainen kirkko 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN) • Luterilainen maailmanliitto (LML) • The Lutheran Communion in Central and Western Africa (LUCCWA)
Mekongin alue ja Oseania	Kambodža	<ul style="list-style-type: none"> • Kambodžan luterilainen kirkko (LCC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chab Dai • International Cooperation Cambodia (ICC) • Church World Service (CWS) Cambodia • M'up Russey • First Step • Komar Pikar Foundation (KPF) • Lutheran World Mission (LWM) • Continuing Learning Organization (CLO)
	Laos		<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML) • World Renew

	Papua-Uusi-Guinea		<ul style="list-style-type: none"> • SIL International • Bible Translation Association of Papua New Guinea
	Thaimaa	<ul style="list-style-type: none"> • Thaimaan evankelisuterilainen kirkko (ELCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • SIL International • Lutheran Mission in Thailand (LMT) • Mekong Mission Forum (MMF)
	Myanmar	<ul style="list-style-type: none"> • Myanmar Lutheran Church • Evangelical Lutheran Church of Myanmar • Mara Evangelical Church • Lutheran Church of Myanmar 	<ul style="list-style-type: none"> • Euro-Burma Office (EBO) • Federation of Lutheran Churches in Myanmar
Kiina, Hongkong SAR, Taiwan	Kiina		<ul style="list-style-type: none"> • China Christian Council (CCC) • Amity Foundation • Hunan Christian Council (HCC) • Yunnan Christian Council (YCC) • Nanjingin teologinen seminaari • Hunanin raamattukoulu • Zhongnan-yliopisto • Dalin ja Baoshanin raamattukoulut
	(Hongkongin itsehallintoalue)	<ul style="list-style-type: none"> • Hongkongin evankelisuterilainen kirkko (ELCHK) 	<ul style="list-style-type: none"> • Institute of Sino-Christian Studies (ISCS) • Lutheran Theological Seminary (LTS) • Hong Kong Christian Council (HKCC)
	(Taiwan)	<ul style="list-style-type: none"> • Taiwanin luterilainen kirkko (LCT) 	<ul style="list-style-type: none"> • China Lutheran Seminary (CLS) • Armon majatalon huumevieroituskeskus (House of Grace) • Taiwan Foreign Inmates Caring Association (TFICA)
Lähi-itä	yhteiset		<ul style="list-style-type: none"> • SAT-7
	Israel		<ul style="list-style-type: none"> • The International Christian Committee in Israel (MECC-ICCI-Dspr) • Rossing Center
	Palestiinan itsehallintoalueet	<ul style="list-style-type: none"> • Jordanian ja Pyhän maan evankelisuterilainen kirkko (ELCJHL) 	<ul style="list-style-type: none"> • Defence for Children International (DCI) • Itä-Jerusalem NMKY (East Jerusalem YMCA)
	Syyria		<ul style="list-style-type: none"> • Common Space Initiative • Middle East Council of Churches (MECC)
	Oman		<ul style="list-style-type: none"> • Al Amana -keskus

Nepal ja Pakistan	Nepal	<ul style="list-style-type: none"> • Nepalin evankelisuterilainen kirkko (NELC) 	<ul style="list-style-type: none"> • Leadership Training Department /National Churches Fellowship of Nepal (LTD/ NCFN) • Grace Community Service (GCS/NCFN) • Nepal Ebenezer Bible College (NEBC/ NCFN) • Christian Commitment to Building New Nepal (CCBNN) • TEACH Nepal • Forward Looking (FL) • FOCUS • United Mission to Nepal (UMN) • Gandaki Boarding School (GBS) • Centre for Mental Health and Counselling (CMC Nepal) • Group of Helping Hands (SAHAS Nepal) • Samaritan Utthan Sewa (SUS) • Sasthagat Bikash Sanjal • Shanti Nepal • KOSHISH
	Pakistan	<ul style="list-style-type: none"> • Pakistanin kirkko / Peshawarin hiippakunta 	<ul style="list-style-type: none"> • Christian Hospital Tank (CHT) • Pakistanin Raamattukirjekurssi-koulu (PBCS) • Open Theological Seminary (OTS) • United Bible Training Centre (UBTC) • Christian Study Center (CSC)
Latinalainen Amerikka	Bolivia	<ul style="list-style-type: none"> • Bolivian evankelisuterilainen kirkko (IELB) 	<ul style="list-style-type: none"> • Centro de Promoción Minera (CEPROMIN)
	Kolumbia	<ul style="list-style-type: none"> • Kolumbian evankelisuterilainen kirkko (IELCO) 	<ul style="list-style-type: none"> • Luterilainen maailmanliitto (LML)
	Venezuela	<ul style="list-style-type: none"> • Venezuelan evankelisuterilainen kirkko (IELV) 	
Eurooppa	Ranska		<ul style="list-style-type: none"> • L'Association Diaconale Protestante Marhaban (ADPM)
	Venäjä	<ul style="list-style-type: none"> • Inkerin evankelisuterilainen kirkko 	<ul style="list-style-type: none"> • Jokainen-säätiö • Dikoni-säätiö
	Viro	<ul style="list-style-type: none"> • Viron evankelisuterilainen kirkko (EELK) 	

Monen-
keskinen
yhteistyö

- ACT-allianssi
- Euro-Burma Office (EBO)
- CPMPF (Church of Pakistan Mission Partners Forum)
- Ecumenical Advocacy Alliance (EAA)
- Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN)
- Inkerin kirkon lähetysjärjestöjen yhteistyöelin (IKLY)
- Joint Christian Ministry in West Africa (JCMWA)
- Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN)
- Middle East Council of Churches (MECC)
- Kirkkopalvelut
- Luterilainen maailmanliitto (LML)
- Mekong Mission Forum (MMF)
- Project for Christian Muslim Relation in Africa (PROCMURA)
- Wycliffe raamatunkääntäjät
- SAT-7
- Common Space Initiative (CSI)
- United Mission to Nepal (UMN)

Suomen Lähetysseura ry

Tilinpäätös 1.1.–31.12.2019

TASE 31.12.2019

VASTAAVAA	12/31/2019	12/31/2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmat	633 819,62	724 597,09
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	7 825 680,96	6 373 536,56
Koneet ja kalusto	300 949,62	383 544,42
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	8 126 630,58	6 757 080,98
SIJOITUKSET		
Käyttöomaisuusosakkeet	1 557 891,60	1 556 278,80
Asuinhuoneisto-osakkeet	2 428 919,39	3 384 112,75
Muut osakkeet ja osuudet	14 508 162,61	15 078 618,07
Sijoitusten varainhoitotilit	46 924,94	984 073,87
Sijoitukset yhteensä	18 541 898,54	21 003 083,49
Omakatteisten rahastojen sijoitukset	132 893,00	127 608,54
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	27 435 241,74	28 612 370,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	87 802,45	98 707,08
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Vakuudet	50 000,00	151 955,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	88 497,47	101 739,67
Vuokrasaamiset	3 800,00	0,00
Henkilökuntasaamiset	149 080,46	207 920,22
Ennakkomaksut	117 552,70	127 188,70
Keskeneräisten testamenttien kulut	52 763,87	41 529,02
Siirtosaamiset	1 747 680,40	2 556 440,44
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 159 374,90	3 034 818,05

Rahat ja pankkisaamiset	119 852,11	191 480,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 417 029,46	3 476 960,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 852 271,20	32 089 330,71
VASTATTAVAA	12/31/2019	12/31/2018
OMA PÄÄOMA		
Toimintapääoma	-3 000 473,85	-3 000 473,85
Omakatteiset rahastot	-132 893,00	-127 608,54
Muut sidotut rahastot	-2 198 162,63	-2 016 810,41
Vapaat rahastot	-280 887,73	-684 601,46
Edell.tilikausien ylijäämä/alijäämä	-15 741 745,78	-16 335 271,88
Tilikauden tulos	1 972 141,09	919 756,19
Oma pääoma yhteensä	-19 382 021,90	-21 245 009,95
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	-2 375 000,00	-2 375 000,00
Eläkevastuuvelka	-43 900,00	-73 600,00
Elinkorkorahasto	-119 098,12	-111 483,78
Pitkäaikainen vieras pääoma	-2 537 998,12	-2 560 083,78
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	-650 000,00	-1 300 000,00
Saadut ennakot	-1 385 977,49	-1 365 616,89
Ostovelat	-677 198,76	-764 675,89
Muut velat		
Ennakonperintä ym pidätykset	-115 182,48	-105 244,52
Alv-velat	-4 152,84	-32 739,08
Muut velat yhteensä	-119 335,32	-137 983,60
Siirtovelat		
Palkkavelat	-1 694 521,12	-1 662 894,16
TyEl-velka	0,00	-1 418,13
Työttömyysvakuutusvelka	0,00	0,00
Tapaturmavakuutusvelka	-20 190,51	-31 174,78
Muut siirtovelat	-3 385 027,98	-3 020 473,53
Siirtovelat yhteensä	-5 099 739,61	-4 715 960,60
Lyhytaikainen vieras pääoma	-7 932 251,18	-8 284 236,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-29 852 271,20	-32 089 330,71

TULOSLASKELMA

	12/31/2019	12/31/2018
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	8 604 965,50	12 837 502,52
Kulut		
Toimintakulut ja avustukset	-11 170 273,15	-11 793 235,49
Henkilöstökulut	-9 230 041,33	-9 201 034,37
Poistot	-381 701,90	-576 930,33
Muut kulut	-7 099 234,18	-6 864 225,78
Kulut yhteensä	-27 881 250,56	-28 435 425,97
Tuotto-/Kulujäämä	-19 276 285,06	-15 597 923,45
VARAINHANKINTA		
Tuotot	17 411 969,30	17 229 992,61
Kulut	-1 960 817,60	-1 873 787,42
Tuotto-/Kulujäämä	-3 825 133,36	-241 718,26
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	2 748 378,25	917 639,68
Kulut	-793 825,25	-1 526 984,58
Tuotto-/Kulujäämä	-1 870 580,36	-851 063,16
Siirrot omakatteisiin rahastoihin	-5 284,46	26 695,47
Tilikauden tulos	-1 875 864,82	-824 367,69
Siirrot sidottuihin rahastoihin	-96 276,27	-95 388,52
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 972 141,09	-919 756,21

LIITETIEDOT 31.12.2019

Tilinpäätöksen laadintaa koskevat liitetiedot

Kannatustulojen jaksotuserusteita ei ole muutettu. Testamenttilahjoitukset on tuloutettu testamenttisaannon saatua lainvoiman ja kiistattoman omistusoikeuden synnyttyä.

Seurakuntien talousarvioavustukset on merkitty myöntämivuoden tuotoksi. Muut kannatustuotot on kirjattu maksuperusteella lukuunottamatta tilivuodelle erikseen osoitettuja tammi-helmikuun 2020 aikana tilitettyjä varoja.

Käyttö- ja sijoitusomaisuuteen kirjatut lahjoitukset on arvostettu kohtuulliseen käypään arvoon.

Ulkoministeriön avustusten käyttö on oikaistu suoriteperusteiseksi ja käyttämätön osuus on kirjattu saatuna ennakkona taseen vastattaviin. Vastaavasti saataviin on kirjattu ennakkomaksuna käyttämätön osuus lähetetyistä avustuksista.

Vuoden 2018 tilinpäätöspäivänä vallinneen sijoitusten huonon markkinatilanteen vuoksi vuoden 2018 tuloslaskelmaan kirjattiin realisoitumaton sijoitusten arvonalennus 1,1 M€. Vastaavilla kirjausperusteilla on vuoden 2019 tilinpäätökseen kirjattu arvonalennusta 1,0 M€.

Virallisen tuloslaskelman varsinaisen toiminta sisältää liiketoiminnan osuuden. Liiketoiminnasta annetaan liitetiedoissa erillinen tuloslaskelma.

Lähetysseura on investoinut Jerusalemin ns. alatalon korjaukseen 31.12.2019 mennessä 3,1 M€, josta vuoden 2019 osuus on 1,2 M€. Jerusalemin korjausinvestointien arvo on mukana taseessa.

Lähetysseura omistaa ulkomailla muutamia kiinteistöjä ja asunto-osakkeita, joista ylläpidetään omaa erillistä seurantaa ja joiden tasearvo on nolla.

KIINTEISTÖT

MAA	KAUPUNKI	KOHDE
Papua-Uusi-Guinea		Ukarumpan paritalo, valmistunut 2001 Kylätalo, valmistunut 1990
ANGOLA	Shangala	D-talo, rak. 1978, korj. 1996, 2006 ja 2016 E-rak 1995, korjaus 2016 sauna, jossa vierashuone rak. 2001
ISRAEL	Jerusalem	Ylätalo+alatalo (Felm-keskus) Toimintakeskus+asuntoja
NAMIBIA	Windhoek	Asuinrakennus, rv 1997

ASUNNOT

MAA	KAUPUNKI	KOHDE
KIINA	Hongkong	asunto Beacon Hill, rv. 1966, hv. 1981 asunto Broadcast Drive, rv.1974, hv.1980
ISRAEL	Jerusalem	Lincoln-Apartment Apartment Hayarden Street

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liiketoiminnan tuloslaskelma

1.000 €	2019	2018
Tuotot	439	476
Kulut	710	835
Henkilöstökulut	274	329
Poistot	71	74
Muut kulut	365	432
Tilikauden tulos	-271	-359

Pysyvien vastaavien poistoajat

Pysyvien vastaavien kirjanpitoarvot perustuvat hyödykkeiden hankinta-arvoihin vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttökuukaudesta alkaen.

Hyödykkeet, jotka ovat taloudelliselta käyttöikältään alle kolme vuotta sekä enintään 4 000 euroa kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden kuluksi.

Hyödyke	Arvioitu pitoaika	Poisto-% ja -menetelmä
Aineettomat oikeudet	5 v	viiden vuoden tasapoisto
Toimitilakiinteistöt	4 % menojäännöspoisto	
Kirkkokiinteistö	4 % menojäännöspoisto	
Kurssikeskuskiinteistö	4% menojäännöspoisto	
Koneet, laitteet ja kalusteet	3–5 v	3–5 vuoden tasapoisto
Ulkomailla olevat kiinteistöt (Jerusalem)	4% menojäännöspoisto	

Tasetta koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien muutokset

	Hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Lisäys	vähennys		Kirjanpito- arvo	Hankinta- meno
1.000 €	1/1/2019	1/1/2019	2019	2019	poistot	12/31/2019	12/31/2019
Aineettomat hyödykkeet	725	725	107	0	198	634	-725
Kirkkokiinteistö	1 466	1 466	0	0	57	1 409	-1 466
Kurssikeskuskiinteistö	1 930	1 930	244	0	80	2 094	-1 930
Jerusalemien kiinteistöt	1 788	1 788	1 388	0	8	3 168	-1 788
Realisoitavat kiinteistöt	143	143	0	55	0	88	-33
Sijoituskiinteistöt	1 046	1 046	0	0	0	1 046	-1 046
Koneet, laitteet, kalusteet	384	384	18	0	101	301	-384
Käyttöomaisuusosakkeet	1 556	1 556	2	0	0	1 558	-1 556
Asuinhuoneisto-osakkeet	3 384	3 384	298	1 253	0	2 429	-878
Muut osakkeet ja osuudet	16 063	16 063	11 741	13 249	0	14 555	10 435
Aurator arvopaperit	127	127	15	10	0	132	-107
YHTEENSÄ	28 612	28 612	13 813	14 567	444	27 414	522

Siirtosaamisten erittely

1.000 €	2019	2018
Kannatustilitykset	1 398	1 306
UM ennakkomaksut/Raso	8	47
Eläkemaksun jaksotus	0	0
Muut siirtosaamiset	342	1 203
YHTEENSÄ	1 748	2 556

Rahastot

Sidotut rahastot

Helvi Kostiaisen muistorahasto

Rahaston tarkoitus on Lähetyksen työn tukeminen. Yhdistetty Yhdistettyyn lahjoitusrahastoon.

Eeva ja Tahvo Tukian muistorahasto

Rahaston tarkoitus on tukea Päiväkummun toimintaa. Pääoma pidetään koskemattomana, tuotto käytetään vuosittain.

Margareta ja Arvi H. Saarisuun rahasto

Rahaston tarkoituksena on tukea Suomen sukukansojen hyväksi tehtävää työtä tai lähetystyötä Pakistanissa ja Nepalissa. Pääoma pidetään koskemattomana ja tuotto käytetään vuosittain.

Hanna Kujalan rahasto

Rahaston tarkoitus on tukea Lähetyksen Israelin työtä. Pääoma pidetään koskemattomana ja tuotto käytetään vuosittain.

Väinö Launiksen rahasto

Rahaston tarkoituksena on Etiopian nälän lievittäminen. Pääoma pidetään koskemattomana ja tuotto käytetään vuosittain.

Alpo Hukan muistorahasto

Ulkomaisten yhteistyökirkkojen työntekijöiden työssään tarvitseman osaamisen vahvistaminen. Pääomaa voidaan käyttää joko vuosibudjetin mukaantai erillispäätöksin.

Maja Haikolan muistorahasto

Rahaston tarkoituksena on tukea Namibian kirkon nuoriso- ja koulutyötä. Voidaan käyttää vuosittain lahjoitustahon ilmoittamaan kohteeseen.

Raija Salmen muistorahasto

Rahaston tarkoituksena on tukea Pohjois-Namibian kirkollista partiotyötötoimintaa. Pääomaa ja tuottoa voidaan käyttää vuosibudjetoinnin yhteydessä.

Elvin rahasto

Rahaston tarkoituksena on tukea Raamatun painattamista uusille kielille. Pääoma pidetään koskemattomana, tuotto käytetään vuosittain.

Kaskinen -Simojoki -rahasto

Rahaston tarkoitus on tukea lähetystyötä ja kirkon yhteislauluperinnettä edistävien nuorten aloittelevien säveltäjien ja sanoittajien työtä. Vuosittain voidaan käyttää korkotuotto ja maksimissaan 30% pääomasta.

Kangaslampi-rahasto

Rahaston tarkoituksena on Ranualla sijaitsevan Kangaslampi -nimisen kiinteistön rakennuskannan, irtaimiston ja tarpeiston säilyttäminen mahdollisimman hyvin alkuperäistä vastaavassa kunnossa. Pääomaa ja tuottoa voidaan käyttää, rahastoon liitetään vuosittain 25% kiinteistöstä saadusta metsätalouden tuotosta.

Lasten pankki -rahasto	Rahaston tavoitteena on tukea kummilapsityön erityistarpeita. Varoja voidaan käyttää joko budjetointiprosessin yhteydessä tai erillispäätöksin.
Katastrofirahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea kumppaneita katastrofitilanteissa. Käytetään erillispäätöksin katastrofikohteisiin.
Rahasto Pakistanin työlle	Rahaston tarkoituksena on tukea Tankin sairaalan työtä. Varat käytetään osana normaalia taloussuunnitteluprosessia.
Segezhan tukirahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Inkerin kirkon Segezhan seurakunnan toimintaa. Pääomaa käytetään vuosittaisina avustuksina.
Ilmastorahasto	Rahaston tarkoituksena on lentomatkailusta koituvien kasvihuonepäästöjen kompensoiminen.
Yhdistetty lahjoitusrahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Lähetysseuran työtä. Pääoma pidetään koskemattomana, tuotto käytetään vuosittain.
Lestadiolainen Uusherätys -rahasto	Rahaston tarkoituksena on tukea Lähetysseuran työtä ohjaamalla Lestadiolaisen Uusheräyksen kautta tulevat lahjoitukset Lähetysseurantomintaan. Rahaston kertymä käytetään vuosittain ulkomaisen työn tukemiseen.

Vapaat rahastot

Työalueiden ajoneuvorahasto	Lakkautettu tilikauden aikana. Rahaston pääoma siirrettiin edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille.
Tutkimusrahasto	Rahaston tarkoituksena on Lähetysseuran työhön liittyvän tieteellisen tutkimuksen edistäminen.
Ilmastorahasto	Lakkautettu tilikauden aikana ja pääoma siirretty osaksi vapaata omaa pääomaa.

Tilikauden aikana hallitus päätti lopettaa työalueiden ajoneuvorahaston ja ilmastorahaston. Rahastojen saldot siirrettiin edellisten tilikausien yli-/alijäämä -tilille.

Omakatteinen rahasto 1.000 €

Naisten tulevaisuudelle -rahasto	Rahaston tarkoitus on kehitysmaiden tyttöjen ja naisten elinolojen parantaminen ensisijaisesti koulutuksen ja terveydenhuollon kautta.
----------------------------------	--

Rahastot ja oman pääoman muutokset

1.000 €	1/1/2019	lisäys	vähennys	12/31/2019
Toimintapääoma	3 000	0	0	3 000
Omakatteiset rahastot (Naisten tulevaisuudelle -rahasto)	128	5	0	133

Sidotut rahastot

Helvi Kostiaisen muistorahasto	4	0	4	0
Eeva ja Tahvo Tukian muistorahasto	8	1	1	8
Margareta ja Arvi H. Saarisuun rahasto	13	1	1	13
Hanna Kujalan rahasto	34	2	2	34
Väinö Launiksen rahasto	50	3	3	50
Alpo Hukan muistorahasto	15	2	0	17
Maja Haikolan muistorahasto	38	4	3	39
Raija Salmen muistorahasto	256	17	0	273
Elvin rahasto	84	6	6	84
Kaskinen -Simojoki -rahasto	12	0	2	10
Kangaslampi-rahasto	64	0	7	57
Lasten pankki -rahasto	719	346	108	957
Katastrofirahasto	338	169	237	270
Rahasto Pakistanin työlle	77	0	0	77
Segezhan tukirahasto	97	0	0	97
Ilmastorahasto	0	0	0	0
Yhdistetty lahjoitusrahasto	208	18	14	212
Lestadiolainen Uusherätys -rahasto	0	25	25	0
YHTEENSÄ	2 017	594	413	2 198

Vapaat rahastot

Työalueiden ajoneuvorahasto	341	0	341	0
Tutkimusrahasto	281	0	0	281
Ilmastorahasto	62	0	62	0
YHTEENSÄ	684	0	403	281

1.000 €	2019	2018
Ed.tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1	15 416	2 816
v. 2017 tuloksen siirto rahastoihin	0	-2 816
Siirretään kolmen rahaston saldot ed.tilikauden yli-/alijäämään	0	17 770
Sijoitusten arvonmuutosten kirjaus	0	-694
Vuorimiehenkadun perusparannus/aiempien vuosien korjaus	0	-741
Ilmastorahaston saldon siirto ed.tilikausien yli-/alijäämään	-62	0
Työalueiden ajoneuvorahaston siirto ed.tilikausien yli-/alijäämään	-264	0
Ed.tilikausien ylijäämä	15 742	16 335
Tilikauden alijäämä	1 972	-920
Oma pääoma 31.12.	19 382	21 245

Eläkevastuuelka

Pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa esitetystä arvioidusta eläkevastuuelasta 44 t€ kohdentuu 56% (25 t€) työsuhteessa olevien nyttemmin suljetun eläkesäännön mukaisiin vastaisiin eläkkeisiin ja loput 44% (19 t€) eläkkeensaajien jatkuviin maksussa oleviin eläkkeisiin.

Eläkevastuuelan vähentymä oli 30 t€, mikä on kokonaisuudessaan kirjattu ulkomaisen työn henkilöstökulujen vähennykseksi.

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön sekä osakkeita.

1.000 €	2019	2018
Rahalaitoslainat	3 025	3 675
Limiittiluotto	4 000	3 000
Rahastosijoitusvakuudet*	5 888	5 506
Pantattujen asunto-osakkeiden kirjanpitoarvo	1 891	3 279
Kiinteistökiinnitykset (091-7-452-21 Helsinki)	5 472	5 472
YHTEENSÄ, annetut vakuudet	13 251	14 257

*Vakuuksina ovat seuraavat arvopaperisäilytyksen säilytystilit: eQ Hoivakiinteistöt 1 T, osuustodistus 53, eQ Liikekiinteistöt 1 T, osuustodistus 36, Salkku 864912 FIM asuntotuotto C, eQ Hoivakiinteistöt 1 T, osuustodistus 67, UB Metsä sijoitusrahasto, osuustodistus 57 sekä UB Pohjoismaiset Liikekiinteistöt.

Koronvaihtosopimusten pääoma on 2.775.000 euroa ja markkina-arvo 31.12.2019 –91.181 euroa.

Leasing sopimuksista maksettavat määrät

1.000 €	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	131	89
Myöhemmin maksettavat	98	108
YHTEENSÄ, muut vastuut	229	197

Lähetysseura on antanut kilpailu- ja kuluttajavirastolle matkapalveluyhdistelmien tarjoajan taakuuna tilivakuuden 50.000 €.

Lähetysseura on vuokrannut Pasilan Maistraatinportti 2:sta käyttöönsä toimistotilaa 1.404 m², 3 pysäköintipaikkaa sekä varastotilaa 131 m² 10.8.2017 allekirjoitetulla 10 vuoden vuokrasopimuksella.

Toimistotilasta on annettu vuokranantajalle pankkitakaus 97.731 € sekä varastotiloista pankkitakaus 4.224 €.

Näistä tiloista syntyvät vuokravastuut ovat

1.000 €	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	412	412
Myöhemmin maksettavat	3 019	3 431
YHTEENSÄ	3 431	3 843

Lähetysseura on velvollinen tarkistamaan kurssikeskuskiinteistön kiinteistöinvestoinneista tehtyjä arvonnlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2027. Vastuun enimmäismäärä on 54.754,65 €.

Taseeseen on kirjattu siirtovelkoihin 84 t€ Kansainväliset dialogit -konferenssiin liittyvää käytämättä jäänyttä rahoitusosuutta sekä Kehitysyhteistyö-rahoituksen osalta hankkeelle KH704 palautettavaksi määriteltävää osuutta.

Tilintarkastuskulut

1.000 €	2019	2018
Tilintarkastus	23	24
Muut toimeksiannot	59	64
Henkilöstö	2019	2018
Henkilöstön lukumäärä	243	241

Tuloslaskelman henkilöstökulut -nimike sisältää ainoastaan erät ”palkat ja palkkiot” sekä ”sosiaalivakuutusmaksut”. Alla tarkempi erittely henkilöstökustannuksista.

1.000 €	2019	2018
Tilikauden palkat ja palkkiot	8 308	8 040
Sosiaalivakuutusmaksut	1 729	1 887
Muut henkilöstökulut	2 303	2 129
Henkilöstökulut yhteensä	12 340	12 057

Toimielimet

Hallituksen jäsenille on maksettu ansionmenetykskorvauksia 764,64 €, palkkioita ei ole maksettu. Hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia eikä eläkesitoumuksia.

KIRJANPIDOT JA TOSITELAJIT SEKÄ NIIDEN SÄILYTTÄMISTAPA

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätös ja tase-erittelyt

TILI- JA SALDOLUETTELOT

Tilikohtainen tuloslaskelma ja tase
Tililuettelo

KIRJANPIDOT

Pääkirja
Myyntireskontra
 lahjoitusreskontra
 lehtireskontra
 reskontra/muu laskutus
Ostolaskut
Matka- ja kululaskut
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuus
Kassakirja
 Basaari
 Päiväkumpu
Varastokirjanpito kustannusliike

TOSITTEET

TE	Matkalaskut ja kulutilitykset	1–61
OL	Ostolaskut	1–6 220
OS	Ostolaskujen suoritukset	1–5 844
TO	Tiliotteet	1–1904
MU01	Muistiotositteet joulukuu	1–79
MU02	Muistiotositteet helmikuu	1–30
MU03	Muistiotositteet maaliskuu	1–41
MU04	Muistiotositteet huhtikuu	1–35
MU05	Muistiotositteet toukokuu	1–29
MU06	Muistiotositteet kesäkuu	1–26
MU07	Muistiotositteet heinäkuu	1–30

MU08	Muistiotositteet elokuu	1–59	
MU09	Muistiotositteet syyskuu	1–52	
MU10	Muistiotositteet lokakuu	1–61	
MU11	Muistiotositteet marraskuu	1–44	
MU12	Muistiotositteet joulukuu	1–217	
SJ	Sijoitukset	1–38	
PK	Palkkakirjanpito	1–38	
SL	Sisäiset laskut	1–162	
ST01	Sisäiset tositteet joulukuu	1–6	
ST02	Sisäiset tositteet helmikuu	1–10	
ST03	Sisäiset tositteet maaliskuu	1–8	Sivu 12(15)
ST04	Sisäiset tositteet huhtikuu	1–9	
ST05	Sisäiset tositteet toukokuu	1–5	
ST06	Sisäiset tositteet kesäkuu	1–6	
ST07	Sisäiset tositteet heinäkuu	1–5	
ST08	Sisäiset tositteet elokuu	1–5	
ST09	Sisäiset tositteet syyskuu	1–3	
ST10	Sisäiset tositteet lokakuu	1–4	
ST11	Sisäiset tositteet marraskuu	1–26	
ST12	Sisäiset tositteet joulukuu	1–60	
ML	Myyntilaskut	1–1776	
MS	Myyntilaskujen suoritukset	1–1746	
HL	Hyvityslaskun kohdistus	1–25	
AK	Automaattikirjaus	1–194	
AJ	Automaattijako	1–58	

AINEISTON SÄILYTTÄMINEN

Kaikki aineisto säilytetään digitaalisesti, varmuuskopiot ovat virtuaalisella levyalustalla. Serveristä otetaan Image kerran vuorokaudessa ja sitä säilytetään 30 vrk.

Tilinpäätös sekä tili- ja saldoluettelot löytyvät yhteiseltä levyalueelta (U-asema), mikä varmistetaan kerran vuorokaudessa ja sitä säilytetään 30 vrk.

Kirjanpitoaineisto tositteineen on kirjanpito-ohjelmistossa Wintime, ostolaskujen kierrätysjärjestelmässä Approval sekä matka- ja kululaskuohjelmassa Aditro Expense.

Ohjelmat ovat pilvipalvelussa ja Aditro tekee näistä päivittäiset varmistukset. Lisäksi pääkirjat, päiväkirjat, tuloslaskelma ja tase arkistoidaan kuukausittain Aditron arkisto-ohjelmaan. Ostolaskut arkistoidaan tilinpäätöksen jälkeen ja myyntilaskut kuukauden sulkemisen jälkeen. Muistio- ja sisäiset tositteet säilytetään paperiversioina mapeissa.

Tilinpäätöksen allekirjoitukset / Tilinpäätöksen allekirjoitukset on toteutettu sähköisillä allekirjoituksilla.
Underteckning av bokslutet / Bokslutet har undertecknats med hjälp av elektroniska signaturer.

Helsinki huhtikuun 28. päivänä 2020 / *Helsingfors den 28 april 2020*

Laajasalo Teemu
puheenjohtaja / *ordförande*

Anetjärvi Sari

Juslin-Sandin Heidi

Marjanen Jaana

Markkula Juhana

Mäkinen Ulla

Niemi Mirja

Nivala Juha

Pakarinen Jukka

Peräaho Jussi

Suutari Simo

Vanhanen Sakari

Steffansson Rolf
toiminnanjohtaja / *verksamhetsledare*

Tilintarkastusmerkintä / *Revisorernas underteckning*

Suoritetusta tarkastuksesta olemme tänään antaneet tilintarkastuskertomuksen. /
Över slutförd revision har vi i dag avgivit berättelse.

Helsingissä toukokuun 5. päivänä 2020 / *Helsingfors den 5 maj 2020*

Kirsi Aromäki
KHT/CGR

Heidi Vierros
KHT/CGR

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Suomen Lähetysseura ry:n jäsenille

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Lähetysseura ry:n (y-tunnus 0116962-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankkimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

Suomen Lähetysseura ry
Tilintarkastuskertomus
tilikaudelta 1.1.–31.12.2019

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 5. toukokuuta 2020

Kirsi Aromäki
KHT

Heidi Vierros
KHT

Kansikuva:

Nepalilainen Kesh Maya on saanut Lähetyseuran tukemassa yhteisöryhmässä itseluottamusta puhua ja puuttua epäkohtiin, kuten dalitien kokemaan kastisyrjintään. Ryhmän tuella hän on myös pystynyt parantamaan toimeentuloaan. Hänellä on vähän maata sekä vuohia ja kanoja.

Kuva: Hannes Honkanen